

SUNA'NIN KIZLARI

2022 FAALİYET RAPORU

İPEK KIRAÇ'IN MESAJI

Suna Kırac benim annem, öğretmenim ve ilham kaynağımdır. Bana en önemli öğüdü hayallerimin peşinden gitmemdi. Hayal kurmayı, hayallerimin peşinden gitmeyi ve hayallerin paylaştıkça gerçek olabileceğini bana o öğretti.

Annem, eğitimi Türkiye'nin en büyük sorunlarından biri olarak görüyordu. Nitelikli eğitim kurumlarının kurulması ve hiçbir çocuğun eğitimin dışında kalmaması için çok çalıştı, çok hayal kurdu. Bu hayaller bana miras kaldı. Bu mirasa kendi hayallerimi ekledim.

Benim hayalim, annemin sahip olmamı arzu ettiği seçme özgürlüğüne tüm kız çocukların ve kadınların sahip olmasını sağlayacak eğitim olanakları geliştirebilmek. Ve ben inanıyorum ki bu ancak ve ancak onun yaptığı gibi kök nedenlere inerek, alışılmadık yöntemlere başvurarak mümkün olabilir.

Suna'nın Kızları, bir ömrü aşır nesillerden nesillere devredilen ideallerin yolculuğu; onlarca insanın deneyimi, hayalleri ve aklıyla oluşan ve büyüyen bir topluluk; kız çocuklar için bir dayanışma hareketi; önceliklerin konuları en iyi bilenler tarafından belirlendiği, kaynakların onlar tarafından yönlendirildiği katılımcı bir filantropi çabası.

Bu raporda Suna'nın Kızları'nın yolculuğunun ilk adımlarını bulacaksınız. Hepimiz için çok yeni olan bu yolculukta önümüzü görmemizi ve yolumuzu çizmemizi sağlayan, sivil toplumdan, üniversitelerden ve kamu kuruluşlarından değerli uzmanlara ve bu kadar kısa süre içinde, adımlarımızı bir arada, ortak amaçlara doğru, uyum içinde, sağlam ve güçlü şekilde atmamızı sağlayan tüm topluluk katılımcılarımız ile paydaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

2022 yılı kız çocuklar için mahallede, okulda, akranları arasında güvenli ve destekleyici ortamlar oluşturabilmek üzere altyapı programlarına yoğunlaştığımız bir başlangıç oldu. Suna'nın Kızları'nın geleceğinin, kendi hayatlarına dair en doğru kararları özgüvenle alabilen kız çocuklar tarafından şekillendirileceğini umut ediyorum. Tıpkı, nesilden nesile hayallerini büyüten ve bu hayalleri gerçekleştirmek için desteklenen kadınların Cumhuriyetimizin yeni yüzyılında herkes için refah ve barış getirmesini umut ettiğim gibi.

Yolculuğumuza hayallerimizi, umutlarımızı paylaşanlarla çoğalarak devam etmek dileğiyle,

Sevgi ve saygılarımla,

İpek Kırac

SUNA KIRAÇ'IN MİRASI

Suna Kiraç'ın hayatını ve ideallerini en iyi özetleyen cümlelerden biri şudur: "Çünkü bu ülkede yaşamak ve mücadele etmekte kararlıyım. Eleştirenlerden değil eleştirilenlerden olmak arzusundayım. Konuşanlardan değil, iş yapanlardan olmaya karar verdim."

Suna Kiraç, güçlü vizyonuyla, çalışkanlığıyla, disipliniyle, inandığı değerleri sonuna kadar savunması ve problemlerin can damarına inmeyi başararak yalnızca iş dünyasına değil, eğitim alanına da güçlü bir miras bıraktı.

Suna Kiraç'ın azmi bugün Türkiye'nin en önemli eğitim kurumlarının ve sivil toplum örgütlerinin temellerinin atılmasına olanak sağladı. Vehbi Koç Vakfı'nın, Koç Okulu'nun, Koç Üniversitesi'nin, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın, Suna ve İnan Kiraç Vakfı'nın kuruluşlarına liderlik etti.

Suna'nın kızları, yolculuğuna Suna Kiraç'ın mirasını yaşatmak ve çocuklar için kurduğu hayallerin gerçekleşmesine katkıda bulunmak üzere başladı. Suna Kiraç'ın "Planlarımızı önümüzdeki yoğun sise göre değil, ilerideki parlak ufuklara göre yapıyoruz" sözlerinden ilhamla Suna'nın kızları, tüm çocukların duygusal ve bedensel açıdan güvende olacağı, okuldan ve oyundan geri kalmayacağı, hayatlarıyla ilgili kararlarda söz sahibi olacağı, hayallerini gerçekleştirme yolunda destekleneceği parlak ufuklar için çalışıyor.

KISACA, SUNA'NIN KIZLARI

Suna'nın Kızları ülkemizdeki sanayi, eğitim, kültür ve sanat alanlarının gelişmesine önemli katkılar sunmuş iş insanı Suna Kırac'ın eğitim alanındaki çabalarını, değerlerini, hedeflerini ve vizyonunu yaşatmak amacıyla kızı İpek Kırac tarafından Suna ve İnan Kırac Vakfı çatısı altında 2021 yılında kurularak yolculuğuna başladı.

Suna'nın Kızları, öncelikle kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılayan eğitim olanaklarına erişmelerine ve bu süreci en çok kazanımla tamamlamalarına katkıda bulunmayı amaçlıyor. Kız çocuk odaklı tasarım yaklaşımını benimseyen Suna'nın Kızları, desteklediği yapıların ve programların dezavantajlı koşullarda büyüyen kız çocukların ihtiyaçlarını gözeterek şekilde oluşturulmasını ve ortaya çıkan çalışmaların hem kız hem oğlan çocuklara fayda sağlamasını hedefliyor.

Suna'nın Kızları'nın ilk dönem stratejisinin temelinde; sivil toplum kuruluşları, kamu kuruluşları ve özel sektör kuruluşlarının katılımıyla ortak amaçlar etrafında çalışan çözüm ve destek toplulukları oluşturmak, bu toplulukları desteklemek, etkilerini izlemek ve topluluklarca geliştirilen eğitim temelli projelerle çocuklar için güvenli ve destekleyici bir ekosistem oluşmasına katkıda bulunmak bulunuyor.

Suna'nın Kızları tarafından 2022 yılında ilk kez oluşturulan beş toplulukta 32 sivil toplum kuruluşu ve üniversite oluşumu yer alıyor. Bu topluluklar alandaki çalışmalar arasında sinerji oluşturarak;

- Çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını belirlemek,
- Çocukların her türlü riskten korunması, sosyal-duygusal gelişimlerinin desteklenmesi ve çocukların koruyucu ve önleyici hizmetler ile eğitim olanaklarına erişimlerinin sağlanması için mevcut kamu ve sivil toplum müdahalelerini ve hizmetlerini haritalandırmak,
- Dezavantajlı mahallelerde, okul ve mahalle temelli olarak ihtiyaçlar ile hizmetler arasında köprü kurmak,
- Boşluk bulunan alanlara ilişkin araştırmalar yapmak ve programlar geliştirmek üzere "yapıtaşı" olarak tanımladığımız modeller oluşturmak için çalışıyor.

Suna'nın Kızları kapsamında, 2022 yılında amaçlarda ortaklaşmak, araştırma ve izleme altyapıları oluşturmak, mevcut çalışmalar arasında hizalama sağlamak ve ihtiyaç görülen alanlarda yeni programlar tasarlamak üzere uzmanlar toplam 1206 saatlik bir çalışma gerçekleştirdi. Topluluk çalışmaları kapsamında, 2022 yılında Suna ve İnan Kırac vakfı tarafından, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelere 1,6 milyon TL tutarında bağış yapıldı. Vakfın Suna'nın Kızları bütçesi 2022 yılında 6,3 milyon TL olarak gerçekleşti.

SUNA'NIN KIZLARI

Koordinasyon Kurulu

İpek Kır a 
 zalp Birol
Prof. Dr. Bülent Gültekin
Prof. Dr. Murat G nel
Ay e İnan
Oya  nl  Kızıl
Erdal Yıldırım

Suna'nın Kızları Ekibi

Burcu Gündüz Ma alacı
(Genel Koordinatör)
Melda Akba 
(Programlar Koordinatörü)
Dr. Aysel Madra
(Araştırma Koordinatörü)
Ahu  zyurt
(Topluluk İlişkileri Koordinatörü)
Yağmur Pal
(Topluluk Uzmanı)

SUNA VE İNAN KIRAÇ VAKFI

Mali ve İdari İ ler

Necmettin Tosun
(Mali İ ler Müdürü)
Burcu Doğruol
(Mali İşler ve İnsan Kaynakları Yöneticisi)
İbrahim Aksu
(Mali İ ler Yöneticisi)
Merve Dereli
(Resepsiyonist)

İletişim ve Tasarım

Volkan Őenozan
(Tasarım ve Uygulama Sorumlusu)
Hazal Altun
(Dijital Platformlar Sorumlusu)
Damla Pince
(Kurumsal İletişim ve Etkinlik Sorumlusu)
Engin Őengeng 
(Fotoğrafçı)

Topluluk Katılımcılarımız

Coşku Deniz Aslan
Hasan Deniz
Betül Yazıcı Koçalan
Gökçesu Özgül
Başak Tuğsavul

Nazlı Durak
Yıldız Koca

Seda Akço

Dilara Avdağcı
Lale Hanöz

Sanem Bülbül Güner
Fatma Merve Gürbüzkol
Engin Güven

Dilara Karaman
Gizem Kıyıcı

Elif İrem Çatak
Nilgün Yorgancılar Ereklı
Hande Sabuncuoğlu

Şeyma Duman
Selen Yüksel

Yasemin Dut
Bengü Kilit
Beyza Kökçü

Oya Aydınlık

Eda Göknar

Asuman Dener
Şenay Yıldırım

Özgün Biçer
Ece Öztan

Burcu Meltem Arık
Ekin Gamze Gencer
Yaprak Sarıışık
Gizem Ünlü

Baran Çağlar Çetinkaya
Betül Demirses

Duygu Güner
Ayşegül Taştıman

Ebru Özbek

Bülent Belin
Mücahit Öz
Devrim Uygan

Pelin İpek Boyacı
Burçak Zeynep Kurna
Özgül Dere Özdemir
Yağmur Pal

Ebru Ergin

Özge Acar
Evren Aydoğan
Zafer Kapsuz

İdil Türkmen Ayaydınlı
Merve Kabadayı
Zeynep Sanduvaç

Nevin Çelik

Özge Aktaş
Çağla Ayaz
Bürge Elvan Erginli

Cem Demirayak
Gökçe Uysal Gündoğdu
Ayşegül Kanal

Ayşe Eriş
Nazlıcan Cabiroğlu
Semra Demir
Gamze Karadağ
Zeynep Yel

Fatma Coşkun Caymaz
Kemal Vural Tarlan
Tolga Yelmen

Buket Sönmez
Günalp Turan

Aytül Özcan

Sinem Sefa Akay
Selen Doğan

TEŞEKKÜRLER

Kamu Ortaklarımız:

Akademik Ortaklarımız:

Destekçilerimiz:

İçindekiler

YOL HARİTASINI ÇİZERKEN	
SUNA'NIN KIZLARI'NIN YOL HARİTASI	2
SUNA'NIN KIZLARI'NIN DEĞERLERİ	4
ÇÖZÜM VE DESTEK TOPLULUKLARI'NIN OLUŞTURULMASI	7
ALTYAPI ÇÖZÜM VE DESTEK TOPLULUKLARI	11
ÇALIŞMA GRUPLARI NEDİR?	12
TOPLULUK KAPASİTE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI	12
UYGULAMA YATIRIMLARI	21
BAĞLANTI KURMA	24
BİLGİ ÜRETME	27
İLETİŞİM ÇALIŞMALARI	31
MEDYA YANSIMALARI	35
EK: PROGRAM STRATEJİLERİNE DAİR YOL HARİTASI	41

YOL HARİTASINI ÇİZERKEN

Suna'nın Kızları, Eğitim Reformu Girişimi ile Mayıs 2021-Şubat 2022 arasında kız çocukların eğitime erişimindeki durumu ve bunu iyileştirmek için yapılan müdahaleleri sahada, anketlerle ve yüz yüze görüşmelerle araştırdı. 2022 yılında Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olasılıklar Araştırması adıyla raporlaştırılan çalışma kapsamında süreç boyunca elde edilen bulgular üç ayrı danışma ve deneyim paylaşımı toplantısında uzmanlar tarafından değerlendirildi.

Suna'nın Kızları'nın yol haritasının ilk taslağı, 29 Kasım 2021'de sivil toplumda, akademi ve belediyelerde çocuk ve kadın hakları alanlarında çalışan 43 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen Fikir Arama Toplantısı'nda çizildi. Toplantıda Türkiye'de kız çocukların karşılaştığı engellerin kaldırılması için öncelik verilmesi gereken alanlar aşağıdaki şekilde belirlendi:

Destekleyici ekosistem

- Çocukların mahalleyle, haneyle, okulla, sağlık merkeziyle desteklenebileceği bir ekosistemin oluşturulması
- Mahalle içerisinde, yerel inisiyatifleri güçlendirecek projelerin hayata geçirilmesi
- Ebeveynlere çocuk bakımı, gelişimi ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularında destek verilmesi
- Okul sosyal hizmetleri konusuna eğilinmesi
- Öğretmenlerin riskleri tespit edip doğru müdahalelerde bulunabilmesi için bilgi ve danışma ağları ile güçlendirilmesi
- Kız çocukların güvenli alanlara, destek mekanizmalarına, rol modellere, dayanışma ağlarına fiziksel ve dijital olarak erişebilmesinin sağlanması
- Değişimin sürdürülebilirliği için sistemlerin ve politikaların değişmesine katkıda bulunulması
- Cinsiyetçilik ve çocuklara yönelik önyargılara karşı çalışılması

Bilgi üretimi

- Alanda uygulama ve araştırma yapan STÖ'ler arasındaki bağı güçlendirilmesi
- Kız çocukların sorunları bizzat tespit ettikleri yaklaşımlar geliştirilmesi
- Kız çocukların ihtiyaçlarının giderilmesi için kimin neden sorumlu olduğunun haritalanması
- Çocukların karşılaştığı risk faktörlerinin belirlenmesi ve il/ilçe/mahalle temelli veriler üretilmesi

Çocuk katılımı

- Etkili müdahale için yol, yöntem ve araçların kız çocuklarla birlikte geliştirilmesi
- Tüm yayınların çocuklar için anlaşılabilir hale getirilmesi
- Onları da ilgilendiren konularda oğlan çocukları da kapsayacak yaklaşımlar belirlenmesi
- Suna'nın Kızları'nın kız çocukların konuştuğu, seslerinin duyulduğu bir platform olarak tasarlanması

Kolektif etki

- Bütüncül müdahaleler ve sürdürülebilir etki için farklı faaliyetler arasında bağ kurulması, ortak çalışmaların hayata geçirilmesi, bilginin devamlı akması, ilgili kişi ve kurumların birbirini duymasını sağlayacak mekanizmaların oluşturulması
- Alanda çalışan kurum ve projelerin yer aldığı, sürekli güncellenen çevrimiçi bir ekosistem haritasının hayata geçirilmesi
- Suna'nın Kızları'nın alanda çalışan kurumlar için bir hub oluşturması: çatı hedeflerin belirlenmesi, kurumların uzmanlıkları doğrultusunda alanları aralarında paylaşması ve bunların yapabilirlik odaklı göstergeler çerçevesinde izlenmesi; bu doğrultuda belirlenecek alanlarda çalışan kurumların bir araya getirilmesi, fikir paylaşımında bulunmalarının, odakları belirlemelerinin ve ayrıntılandırılmalarının sağlanması
- Küçük ölçekli pilot uygulamalarla söz konusu mekanizmaların belirlenmesi, test edilmesi ve somut adımların saptanması

29 Kasım'da gerçekleştirilen fikir arama toplantısının ardından öncelik verilmesi gereken alanlara ilişkin öneriler, İstanbul, Urfa, Yozgat, Kütahya, Ankara, Bitlis, Muş ve Konya'da ikamet eden 9-18 yaş arası kız çocuklar ile düzenlenen odak grup toplantılarında gözden geçirildi. Eğitim Reformu Girişimi ve Suna'nın Kızları ekiplerinin katılımıyla, 17 Aralık'ta tüm bulguların değerlendirildiği bir strateji atölyesi gerçekleştirildi ve Suna'nın Kızları Koordinasyon Kurulu'nun 10-11 Ocak 2022 tarihlerinde düzenlediği iki günlük strateji belirleme çalışmasında yol haritası oluşturuldu. Harita, Haziran 2022'de gerçekleştirilen koordinasyon toplantısında değerlendirilerek nihai haline getirildi.

SUNA'NIN KIZLARI'NIN YOL HARİTASI

Suna'nın Kızları eğitime erişemeyen, erişen ama eğitimini tamamlayamayan, tamamlayan ancak nitelikli eğitim alamayan kız çocukları odağına alıyor. Gelişimlerini destekleyici hizmetlerden yoksun büyüyen 0-18 yaş arası kız çocuklar Suna'nın Kızları'nın erişmeyi amaçladığı öncelikli grubu oluşturuyor. Suna'nın Kızları, çocukların yaşlarına göre farklı gelişimsel gereksinimlerini gözeterek, faaliyetlerini bu gereksinimlere uygun olarak çeşitlendirmeyi amaçlıyor.

Suna'nın Kızları'nın etki (tesir) hedefi ve nihai hedefi nedir?

Suna'nın Kızları'nın etki hedefi, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılayan eğitim olanaklarına erişmelerini ve bu süreci en çok kazanımla tamamlamalarını sağlayacak bir ekosistem oluşturmaktır.

Nihai hedefi ise Türkiye'deki tüm kız çocukların duygusal ve bedensel olarak güvende olması, okuldan ve oyundan geri kalmaması, hayatlarıyla ilgili kararlarda söz sahibi olması ve hayallerini gerçekleştirme yolunda desteklenmesidir.

Bu engelleri ortadan kaldırabilmek için hangi değişimler hedefleniyor?

Ekosistem yaklaşımına göre, Suna'nın Kızları'nın çalışmalarıyla aşağıdaki değişimlerin gerçekleştirilmesi amaçlanıyor:

- Kız çocukların öz yeterliliğe ve öz farkındalığa sahip olmaları, haklarını bilmeleri, gerektiğinde bu hakları koruyacak mekanizmalara rahatlıkla erişebilmeleri ve kendileriyle ilgili kararlara katılmaları.
- Hanelerin kız çocuklar için güvenli ve destekleyici olması; ebeveynlerin çocukların gelişimsel ihtiyaçlarının farkında olması ve bu ihtiyaçları karşılayabilmesi.
- Eğitimin nitelikli, ücretsiz ve güvenilir olması, tüm bileşenleriyle kız çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını karşılaması.

- Sosyal ortamların güvenli ve geliştirici olması, güvenli akran ilişkilerini desteklemesi, eğitim, kültür, sanat ve spor alanlarında olanaklar barındırması.
- Sivil toplumun sorunun çözümü için kolektif etkiye odaklanarak çalışması.
- Kamunun bütünsel bir çocuk politikasına sahip olması, merkezi ve yerel hizmetlerin risk altındaki çocukları incelemesi ve bu hizmetlerin bütünsel şekilde sağlanması
- Kamuoyunun toplumsal cinsiyet eşitliğini ve çocuk odaklı tutumları ve davranışları desteklemesi

Değişimler nasıl gerçekleştirilecek?

Kız çocukların eğitime erişmelerini ve eğitimi en çok kazanımla tamamlamalarını sağlayacak ekosistemin oluşması hedefiyle yola çıkan Suna'nın Kızları, bu ekosistemin oluşması için kolektif etki yaklaşımını benimsiyor. Suna'nın Kızları, desteklediği çözüm topluluklarında sivil toplum, kamu ve özel sektör aktörlerinin çocuklar, ebeveynler ve öğretmenler ile ortak amaç için çalışmalarını sağlamayı, yaratılan etkiyi ortak göstergelerle izlemeyi ve uygulamalara yaptığı yatırımla desteklemeyi hedefliyor ve bu doğrultuda aşağıdaki stratejileri benimsiyor:

1. Çözüm ve destek toplulukları oluşturmak: Suna'nın Kızları, kız çocukların ihtiyaçlarını merkeze alan dijital ve fiziksel çözüm toplulukları oluşturuyor. Bu topluluklarda sivil toplum örgütlerinin, çocukların, ebeveynlerin, özel sektör temsilcilerinin ve diğer paydaşların çocuk gelişimi temelinde bir araya gelmesini, ortak hedefler oluşturmasını, çeşitli programlar geliştirmesini ve uygulamasını kolaylaştırıyor. Toplulukların etkin çalışabilmesi için yöntem, mekân, uzmanlık gibi gereksinimlere yanıt veriyor.

2. Bilgi üretmek: Suna'nın Kızları, alanın gereksinim duyduğu bilgileri ortaya çıkartmak için yenilikçi araştırma yöntemleri, araştırmalar ve raporlar oluşturulmasını destekliyor. Uygulamaları güçlendirmek için etki analizleri ve izleme-değerlendirme çalışmaları için altyapıyı geliştirmeyi hedefliyor.

3. Kuluçka yatırımları yapmak: Suna'nın Kızları, kolektif etki odağında geliştirdiği işbirlikleriyle inovatif fikirler geliştirilmesine, pilot uygulamalar yürütülmesine ve söz konusu yeni uygulamaların adaptasyonuna yatırım yapıyor.

4. Bağlantı kurmak: Suna'nın Kızları, çözüm toplulukları içerisindeki paydaşların en etkin kaynaklarla desteklenmesini sağlamak için yatırımcıları, bağışçıları ve uzmanları harekete geçirmeyi amaçlıyor. Yalnızca sivil toplum örgütleri arasında değil, sivil toplum ile özel sektör arasında da etki temelli ulusal ve uluslararası bağlantılar geliştirmeye odaklanıyor.

5. Ölçeklendirme yatırımları yapmak: Suna'nın Kızları kalıcı ve sistematik değişim sağlamaya yönelik etkisi kanıtlanmış çözümlerin yaygınlaşması için çalışıyor. Uygulayıcıların kapasitelerinin güçlenmesi için danışmanlık ve fon desteği sağlıyor.

6. İletişim: Suna'nın Kızları kız çocukların, bağışçıların, gönüllülerin, sivil toplum örgütlerinin ve diğer ilgili paydaşların etki temelli olarak iletişim kurabileceği mecralar oluşturmak, dijital ve yüz yüze etkinlikler düzenlemek için çalışıyor. Bu süreçte kız çocukların kendini ifade edebileceği iletişim kanallarının oluşturulmasına öncelik veriyor.

7. Kampanya ve savunuculuk: Suna'nın Kızları, iletişim kampanyalarında çocuk güvenliğini, çocuk katılımını ve toplumsal cinsiyet eşitliğini öne çıkartan çalışmalar yapmayı hedefliyor. Sistematik değişim için iyi uygulamaların yaygınlaşmasına yönelik savunuculuk faaliyetleri gerçekleştiriyor.

Program stratejilerine ilişkin ayrıntılı yol haritası Ek'de yer alıyor.

SUNA'NIN KIZLARI'NIN DEĞERLERİ

Hak temellilik

İnsan hakları, kadın hakları ve çocuk hakları standartlarını temel alır, uygulamada haklarının desteklenmesini ve korunmasını hedefleriz. Dışlanmış kesimlerin haklarına erişimi için özgün gereksinimlerini gözetmeye ve katılımcı şekilde herkes için erişilebilir, adil politikalar ve hizmetler oluşturmaya çalışırız.

Eşitlik

Erişilebilen fırsatlar, elde edilen sonuçlar ve temsiliyet konularında mevcut eşitsizliklerin sistemli olarak değerlendirilmesi ve giderilmesi yoluyla hakkaniyetin ve adaletin sağlanması için çalışırız.

Eşdeğerlilik

Cinsiyet, yaş, etnik köken, unvan, deneyim, yetenek gibi etkenlerden bağımsız şekilde her bireyin eşit değere sahip olduğuna inanırız. Bireylerin kendini ifade edebileceği, fikirlerinin dinlenebileceği ve karar alma süreçlerinde dikkate alınacağı alanlar oluşturmaya çalışırız.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik

Kaynakları amacına uygun ve etkin şekilde kullandığımızdan emin olabilmek için kararlarımızı, benimsediğimiz kıstasları, izlediğimiz süreçleri, planlarımızı ve faaliyetlerimizi hesap verebilirliğe olanak verecek şekilde (ilgili tüm bilgi ve verilerle birlikte); zamanında, ulaşılabilir ve anlaşılabilir şekilde paylaşmayı önemseriz.

Sürdürülebilirlik

Ekolojik esneklik, ekonomik refah ve toplumsal eşitlik arasındaki dengeyi koruyacak ve olumsuz etkimizi en aza indirecek şekilde sorumlu ve proaktif şekilde karar almaya, yenilikçi ve kalıcı çözümler oluşturmaya çalışırız.

**ÇÖZÜM VE DESTEK
TOPLULUKLARI'NIN OLUŞTURULMASI**

İlk kez 2022 yılında oluşturulan çözüm ve destek toplulukları, Suna'nın Kızları'nın yol haritası doğrultusunda, kız çocuklar için güvenli ve destekleyici bir çevre altyapısına odaklandı ve bu çerçevede, aşağıdaki değişim ve faaliyetler doğrultusunda "yapıtaş" modelleri ve programları oluşturmak üzere bir araya geldi.

Çözüm ve destek toplulukları, kolektif etki girişiminin topluluk paydaşlarıyla birlikte belirlediği ortak gündem etrafında bir araya gelen, ortak bir amaçla hareket ederek ana stratejinin faaliyetlere ve projelere dönüşmesini sağlayan, farklı uzmanlıkların ve deneyimlerin birleştiği çok paydaşlı gruplar olarak tasarlandı. Çözüm topluluklarının modeller geliştirmek üzerine çalışması, destek topluluklarının ise alanda tespit edilen ortak ihtiyaçları karşılamak üzere çalışması planlandı. Yapılandırılmış işbirliği modeliyle iki haftada bir düzenlenen toplantılarda bir araya gelen üç çözüm ve iki destek topluluğuna 2022-23 döneminde 32 sivil toplum inisiyatifi aktif katılım sağladı.

Değişim Hedefleri	Programlar	Çözüm Topluluğu
Kız çocukların öz yeterliliğe ve öz farkındalığa sahip olmaları, haklarını bilmeleri, gerektiğinde bu hakları koruyacak mekanizmalara rahatlıkla erişebilmeleri ve kendileriyle ilgili kararlara katılmaları.	İlgili aktörlerin (sivil toplum örgütleri, çocuklar, ebeveynler, yerel yönetimler vb.) bir araya gelerek, kız çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını bütünsel şekilde karşılayan bir (mobil veya sabit) topluluk merkezi (community hub) modeli oluşturması	Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu
	Kız çocukların bir topluluk olabildiği; haklarına ve faydalanabilecekleri olanaklara dair bilgiye erişebildiği; kendilerini ifade edebildiği; ilgili aktörler (ebeveynler, öğretmenler, akranlar, STÖ'ler vb.) tarafından desteklendiği ve etki temelli ilişkiler kurabildiği dijital/fiziksel mecralar oluşturulması.	Kız Çocuk Çözüm Topluluğu
	Kız ve oğlan çocukların birey olarak güçlenmesi için Pozitif Ergen Gelişimi Programı'nın ölçeklenmesi.	Kız Çocuk Çözüm Topluluğu
Hanelerin kız çocuklar için güvenli ve destekleyici olması; ebeveynlerin çocukların gelişimsel ihtiyaçlarının farkında olması ve bu ihtiyaçları karşılayabilmesi.	Kız çocukları için risk faktörlerinin ve çocuk koruma sisteminin haritalanması.	Araştırma Destek Topluluğu

Değişim Hedefleri	Programlar	Çözüm Topluluğu
Eğitimin nitelikli, ücretsiz ve güvenilir olması; tüm bileşenleriyle kız çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını karşılaması.	Öğretmenler ve ilgili paydaşlarla kız çocukların potansiyellerini gerçekleştirmelerini destekleyecek ve önlerindeki engelleri kaldıracak bir programın kuluçkalanması/ölçeklenmesi.	Okul Odaklı Çözüm Topluluğu
Sivil toplumun kolektif etki odağında çalışması.	Sivil toplum örgütlerinin ortak amaçlar belirlemesi, belirlenen amaçlar doğrultusunda ortaklıklar kurması, farklı faaliyetler arasında ağ kurması, bir arada çalışması. Oluşan etkinin izlenmesini sağlayacak yaşayan mekanizmaların oluşturulması. Kolektif etkinin izlenmesi için sürekli güncellenen çevrimiçi bir ekosistem haritasının hayata geçirilmesi.	Tüm Topluluklar Araştırma Destek Topluluğu
Kamunun bütünsel bir çocuk politikasına sahip olması, merkezi ve yerel hizmetlerin risk altındaki çocuklara öncelik verilerek bütünsel şekilde sağlanması.	Kız çocukları destekleyen özel sektör ve kamu politikaları için bilgi notları ve politika notları oluşturulması ve yaygınlaştırılması. Kamu kurumları ve yerel yönetimlerle işbirlikleri geliştirilmesi.	Tüm Topluluklar Tüm Topluluklar
Kamuoyunun toplumsal cinsiyet eşitliğini ve çocuk odaklı tutumları ve davranışları desteklemesi.	Çocuk güvenliğine ve çocuk katılımına dair rehber içerik ve programlar oluşturulması ve yaygınlaştırılması Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ve çocuk güvenliğinin anaakımlaşırılmasına yönelik örnek araştırma ve uygulama yöntemleri oluşturulması ve yaygınlaştırılması.	Kız Çocuk Odaklı Tasarım Topluluğu Araştırma Destek ve Kız Çocuk Odaklı Tasarım Toplulukları

Çözüm ve destek topluluklarının ilk buluşması 3 Mart 2022 tarihinde gerçekleştirildi. Suna'nın Kızları'nın yol haritasının paylaşıldığı toplantıya, araştırma ve strateji belirleme süreci boyunca görüşlerine başvurulmuş, eğitim, kadın hakları ve çocuk hakları alanlarında çalışan sivil toplum örgütü temsilcileri katıldı.

Çözüm ve destek topluluklarının model ve içerik tasarımı Heart Mind Design (HMD) ekibiyle birlikte yapıldı. Geliştirilen kılavuz ve yönergelerle toplulukların kolektif etki yolculuğunun ana adımları ve her adım altında gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetler belirlenerek, her faaliyetin hedeflenen çıktısı, süresi ve bu çerçevede topluluk paydaşlarının rol ve sorumlulukları tanımlandı.

Katılımcı ve içermeci karar alma süreçlerini benimseyen Suna'nın Kızları, ilk dönemde topluluklar için destekleyici ve kolaylaştırıcı kuruluş fonksiyonlarını üstlendi. Toplulukların faaliyet ve çıktılarını takip ederek onlara stratejik yönlendirme sağlayan, sürecin etkin ilerlemesi adına kilit karar alanlarında sorumluluk alan kişilerden oluşan Yönlendirme Komitesi (YK) ise ilk dönemde tüm topluluk üyelerinin katılımıyla var oldu.

Kuluçkada geliştirilecek modeller için katılımcı bir bütçe hazırlamak üzere her topluluktan gönüllülerle çalışma grubu oluşturuldu. Bütçe Çalışma Grubu tüm topluluklarda standart uygulamalar yapmak üzere bütçeleme ilkelerini belirledi, bütçe kalemlerini detaylandırdı ve topluluklar arası bütçe ve raporlama ilkelerini geliştirdi.

Çözüm ve destek toplulukları ortak amaç ve stratejileri doğrultusunda kuluçkada geliştirecekleri modelleri 14 Eylül 2022 tarihinde gerçekleştirilen Topluluk Buluşması'nda sundu. Yönlendirme Komitesi olarak tüm katılımcıların geribildirim verdiği toplantının ardından modellerde gerekli revizyonlar yapıldı ve pilot uygulamalar için bütçeler oluşturuldu.

Pilot uygulamaların hayata geçirilebilmesi için kaynak aktarımı Suna ve İnan Kırış Vakfı tarafından sağlandı.

ALTYAPI ÇÖZÜM VE DESTEK TOPLULUKLARI

MAHALLE ODAKLI ÇÖZÜM TOPLULUĞU

Amaç: Topluluğun amacı, ilgili aktörlerle (kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri, özel sektör kuruluşları, çocuklar, ebeveynler vb.) mahalle odağında bir araya gelerek, kız çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını bütünsel olarak karşılayan sürdürülebilir bir topluluk merkezi modeli kurgulamak ve modeli ölçeklendirmektir.

Topluluk katılımcıları

- Açık Alan Derneği
- Aydın Doğan Vakfı (ADV)
- Hayata Destek Derneği
- Uluslararası Çocuk Hakları Elçileri Derneği (ICHILD)
- Kırkayak Kültür Sanat ve Doğa Derneği
- Sulukule Gönüllüleri Derneği
- Şehir Dedektifi
- Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)

Kolektif etki yolculuğu

Topluluk katılımcıları 2022 yılı boyunca uzmanlar 18 toplantıda bir araya gelerek, toplam 258 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluk kız çocuklar başta olmak üzere mahallede yaşayanların ihtiyaçları doğrultusunda mahallenin öz kaynaklarının ve diğer ilgili paydaşların harekete geçirildiği; mahallelinin çeşitli hizmet ve programlara erişimini kolaylaştıran, mahalleliyi söz konusu hizmet ve programlara yönlendiren, bu hizmet ve programları koordine eden; çeşitli büyüklükteki ve biçimdeki alanlara uygulanabilir bir yapı oluşturmaya odaklandı.

Topluluğun Oluşturmayı Hedeflediği Model

Topluluğun oluşturmayı hedeflediği model, topluluk katılımcısı sivil toplum örgütlerinin deneyimlerinden hareketle, hizmet envanteri, mekânsal ihtiyaçlar ile yönetim ve politikalar olmak üzere toplam üç bileşenden oluşuyor.

• Hizmet envanterinin oluşturulması

Bu bileşen kapsamında çocuklarda gelişimsel ihtiyaçların karşılanması için kamu kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin sağladığı hizmetlere (sağlık, beslenme, barınma, müdahale programları vb.) yönelik bir hizmet envanteri çalışması gerçekleştirilmesi hedefleniyor. Bu kapsamda çalışmanın sorumluluğunu, her ikisi de mahallelerde çalışmalar yürüten Açık Alan Derneği ve Kırkayak Kültür, Sanat ve Doğa Derneği üstleniyor.

• Topluluk merkezi için mekansal ihtiyaçların belirlenmesi

Bu bileşen kapsamında mahallelinin çeşitli hizmet ve programlara erişimini kolaylaştıran, mahalleliyi söz konusu hizmet ve programlara yönlendiren, bu hizmet ve programları koordine eden; çeşitli büyüklükteki ve biçimlerdeki alanlara uygulanabilir bir yapının asgari ve azami standartlarının belirlenmesi planlanıyor. Bu çalışma grubunda mekan ve planlama konusunda deneyimli kuruluşlar TEGV ve Şehir Dedektifi eşgüdümü olarak çalışıyor.

• Topluluk merkezi yönetim ve politikalar

Bu bileşen kapsamında, topluluk merkezi yapısını kurmak için mahallelerde bir topluluğun nasıl oluşabileceği, topluluk katılım mekanizmalarının nasıl kurulabileceği ve sürdürülebileceği, bir toplulukta yönetim yaklaşımının nasıl olacağı üzerine çalışılıyor. Ayrıca topluluğun referans alacağı politika belgeleri tasarlanıyor. Toplulukta yer alan Aydın Doğan Vakfı, Kırkayak Kültür, Sanat ve Doğa Derneği ve Sulukule Gönüllüleri Derneği ilk aşamada politika belgelerine odaklanıyor, çocuk katılımı ve çocuk güvenliği süreçlerinin ise ICHILD tarafından takip edilmesi planlanıyor

Çalışma Grupları

Topluluk bünyesinde planlanan modeli geliştirebilmek için üç ayrı çalışma grubu faaliyet yürütüyor.

- Hizmet envanteri çalışma grubu- Açık Alan Derneği ve Kırkayak Kültür, Sanat ve Doğa Derneği
- Topluluk merkezi mekansal ihtiyaçlar çalışma grubu- Şehir Dedektifi ve TEGV
- Yönetim ve politikalar çalışma grubu- Aydın Doğan Vakfı, Kırkayak Kültür, Sanat ve Doğa Derneği, Sulukule Gönüllüleri Derneği, ICHILD- Uluslararası Çocuk Hakları Elçileri Derneği

2022 yılında aktarılan bütçe: 207.260 TL

ÇALIŞMA GRUPLARI NEDİR?

Çözüm ve destek topluluklarının çalışma sürecinde katılımcılar tarafından belirlenen bir gereksinim doğrultusunda, katılımcıların ortak kararıyla, belirli bir zaman dilimi içerisinde tanımlı bir çıktıyı üretmek için çalışan alt grup çalışma grubu olarak adlandırılır. Çalışma grubu üyeleri topluluk katılımcılarından oluşur ve belirlenen sürede hedeflenen çıktıyı yaratmak üzere bağımsız zaman planlamasıyla çalışır.

OKUL ODAKLI ÇÖZÜM TOPLULUĞU

Amaç: Okul Odaklı Çözüm Topluluğu'nun amacı öğretmenler ve ilgili paydaşlarla tüm çocukları gözeterek kız çocukların potansiyelini gerçekleştirmesini destekleyecek ve önündeki engelleri kaldıracak modeller oluşturmak ve ölçeklendirmektir.

Topluluk katılımcıları

- Başka Bir Okul Mümkün Derneği (BBOM)
- Kırkayak Kültür Sanat ve Doğa Derneği
- Köy Okulları Değişim Ağı (KODA)
- Nirengi Derneği
- Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV)
- Öğretmen Ağı
- Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV)
- Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)

Kolektif etki yolculuğu

Topluluk 2022 yılı boyunca 17 toplantıda bir araya geldi. Uzmanlar toplam 241 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluk, kolektif etki yolculuğunun odağına kız çocuklar için daha güvenli ve destekleyici okul ortamları oluşturabilmeyi koydu. Bu doğrultuda okul sosyal hizmetlerinin önemini dikkate alan topluluk, çocuklar için koruyucu, önleyici ve erken müdahale hizmetlerinin okul temelli daha etkin kullanımı için öğretmenlerin sosyo-duygusal becerilerinin ve var olan hizmetlere dair bilgilerinin ve donanımlarının geliştirilmesine odaklandı.

Topluluğun Oluşturmayı Hedeflediği Model

Topluluk, kız çocukların karşılaşabileceği ihmal ve istismar risklerini öğretmenlerin erken tespit edip önlem alabilmesi için iki bileşeni bir arada ele alarak okul temelli bir program geliştirmeye çalışıyor.

• Öğretmenlere yönelik sosyal-duygusal öğrenme eğitim programı

Bu bileşen, öğretmenlerin sosyal-duygusal becerileri gelişmediği takdirde, sosyal-duygusal becerileri öğrencilere aktaramayacakları ve çocuk gelişimine ilişkin riskli durumlarda harekete geçmekte zorlanacakları varsayımından yola çıkıyor. Başka Bir Okul Mümkün Derneği (BBOM), Köy Okulları Değişim Ağı (KODA), Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV) ve Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) tarafından söz konusu kurumların mevcut programlarından hareketle, öğretmenlerin gereksinimleri gözetilerek hazırlanan program kapsamında, öğretmenlerin sosyal-duygusal öğrenmeye ilişkin uygulama becerileri kazanmaları hedefleniyor.

• Koruyucu ve önleyici bir yaklaşım için öğretmenleri destekleyici yapı

Bu bileşen öğretmenlerin bütünsel çocuk gelişimini desteklemek için gerekli hizmet ve bilgilere kolayca erişim sağlayamadığı ve dayanışmaya gereksinim duyduğu varsayımından yola çıkıyor. Bu doğrultuda öğretmenlerin koruyucu-önleyici yöntemlere hâkim olması ve öğrencileri takip edecek yetkinliğe sahip olması; öğretmenlerin çocuğun gelişim süreci ve riskleri hakkında farkındalık ve beceri geliştirmesine yönelik aktarım yapacak yetkinliğe sahip olmaları ve öğretmenlerin bütünsel çocuk gelişimini desteklemek üzere gerekli hizmet ve bilgilere kolayca erişmeleri hedefleniyor. Bu bileşen kapsamında Nirengi Derneği, Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV), Öğretmen Ağı ve Kırkayak Derneği mevcut çalışma ve programlarını birbirine entegre ederek bir arada çalışıyor.

Çalışma Grupları

Topluluk bünyesinde planlanan modeli geliştirebilmek için iki ayrı çalışma grubu faaliyet yürütüyor:

- Sosyal duygusal öğrenme çalışma grubu: BBOM, KODA, ÖRAV, TEGV
- Koruyucu Önleyici Okul Destek Programı: Nirengi Derneği, TAP Vakfı, Öğretmen Ağı, Kırkayak Kültür Sanat ve Doğa Derneği

2022 yılında aktarılan bütçe: 435.000 TL

KIZ ÇOCUK ÇÖZÜM TOPLULUĞU

Amaç: Kız çocukların desteklendiği, bir topluluk olabildikleri ve etki temelli ilişkiler kurabildikleri fiziksel ve dijital mecralar oluşturmak.

Topluluk katılımcıları

- Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)
- Bağ Derneği
- Eğitim Reformu Girişimi (ERG)
- Hüsnü M. Özyeğin Vakfı (HMÖV)
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi (ÇOÇA)
- Sosyal Güçlendirme için Spor ve Beden Hareketi Derneği (BoMoVu)

Kolektif etki yolculuğu

Topluluk 2022 yılı boyunca 14 kez bir araya geldi ve uzmanlar toplam 196 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluğun kolektif etki yolculuğunun odağında kız çocukların güvenli, güçlendirici ve destekleyici ortamlara ulaşabilmesi için topluluk katılımcılarının mevcut çalışmalarının birbirlerine hizalanması ve etkiyi güçlendirmek üzere ihtiyaç duyulan yeni çalışmaların belirlenmesi yer aldı. Topluluk, engellerin altında yatan kök sebepleri saptamayı ve bu engellerin kaldırılmasında etkili olacak programları kurgulamayı hedefledi. Bu amaçla hem fiziksel hem de dijital mecralarda kız çocukların birbirini desteklediği ve sorunların çözümü için bir arada hareket edebildiği topluluklar oluşturulması için temel adımları planladı. Bu doğrultuda ebeveynlerin çocuklarını destekleyebilmesi de topluluğun öncelikleri arasında yer aldı.

Topluluğun Oluşturmayı Hedeflediği Model

Topluluğun geliştireceği modelin içeriğinde AÇEV, BoMoVu ve Bağ Derneği'nin yapıtaşı programları yer alıyor. Modele ÇOÇA Çocuk Danışma Kurulu oluşturarak, HMÖV ise pilot uygulamaları gerçekleştirerek destek vermeyi planlıyor. Model kapsamında yer alacak yapıtaşı programlar, çocukların duygusal ve bedensel açıdan güvende olmalarını, güvenli, güçlendirici ve destekleyici fiziksel ve/veya dijital mecralara ulaşabilmelerini, okuldan ve oyundan geri kalmamalarını, hayatlarıyla ilgili kararlarda söz sahibi olmalarını ve bu süreçte ebeveynleri tarafından desteklenmelerini hedefliyor.

• Duygusal ve bedensel açıdan güvende olmaya yönelik programlar

BoMoVu'nun şimdiye dek geliştirdiği hareket ve spor odaklı güçlenme kaynakları, kız çocuklarla yüz yüze uygulanabilir modüllere dönüştürülüyor. 13-18 yaş gruplarına yönelik altı hafta sürmesi öngörülen modüller fiziksel, ruhsal ve cinsel sağlık, bedensel, duygusal, ilişkisel sınırlar, şiddet ve ayrımcılık konularına odaklanıyor. Kız çocukların kendilerini özne olarak hissettikleri dijital ortamlarda var olabilmelerini desteklemek üzere ise Bağ Derneği ebeveynlere ve çocuklara yönelik dijital içerikler geliştirmeyi tasarlıyor. Bu bağlamda eşitlik, şiddet ve dijital şiddet, siber taciz ve zorbalık, cinsiyetçiliğin örtük formları ile özgüven uçurumu temalarında üreteceği güçlendirici ve destekleyici içerikler için dijital alan ve güvenlik, çocuk, toplumsal cinsiyet eşitliği konularında çalışan STÖ'ler, yaratıcı endüstrilerden temsilciler (dijital platformlar, dijital oyun vb.), uzmanlar ve internette etkili isimlerle co-creathon yapılması planlanıyor.

• Öğrenmeye kesintisiz devam edebilmeye yönelik programlar

AÇEV halihazırda yetişkinler için yürüttüğü "Hayat Dolu Buluşmalar" programını 15-18 yaş arasındaki genç kızlara uyarlıyor. Hayat Dolu Buluşmalar, açıköğretimde okuyan veya okulu bırakmış kız çocukların ilgileri doğrultusunda öğrenmeye devam etmelerine; eleştirel ve matematiksel düşünme becerileri geliştirmelerine, ekonomik ve sosyal konularda bilgi sahibi olarak karar almalarına; hak ve hizmetlerden faydalanmalarına destek olacak bir program. Program sonunda genç kızların ileri okuryazarlık ve temel yaşam becerilerini geliştirmek hedefleniyor.

• Ebeveynler için destekleyici programlar

AÇEV'in ve Bağ Derneği'nin desteğiyle ebeveynlere yönelik ergenlik ve dijital dünya konulu eğitim programlarının ve seminerlerin geliştirilmesi planlanıyor.

Çalışma Grupları

Topluluk, planlanan platformu oluşturabilmek için faaliyetlerini iki ayrı çalışma grubunda yürütüyor:

- Kız çocuklara yönelik yüz yüze ve dijital içerikler: AÇEV, Bağ Derneği, BoMoVu, ÇOÇA, HMÖV
- Ebeveynlere yönelik içerikler: AÇEV, Bağ Derneği

2022 yılında aktarılan bütçe: 2022 yılında bütçe aktarımı gerçekleştirilmedi.

ÇÖZÜM / DESTEK TOPLULUĞU DENEYİM HARİTASI

Ana Deneyimler:	Tanışma & Ortaklaşma	Problemlerle Değerlendirme	Aksiyon Fikri Üretimi	Pilot Uygulama & İzleme	Değerlendirme & Öneriler
Amaç:	Neden bir araya gelmiş ve birlikte nasıl çalışacağız?	Hangi problemleri çözüyoruz ve ortak hedeflerimiz nelerdir?	Bu problemi çözmek için farklı roller yapabiliriz? Öncelikli aksiyonlarımız nelerdir?	Aksiyonlarımızı sahada nasıl yapabiliriz? Aksiyonlarımızı etkin nasıl değerlendirebiliriz?	Pilot uygulama sürecinde neler öğrenmek için önemli adımlar dağ çıkarabiliriz nelerdir?
Örnek Çıktılar:	<ul style="list-style-type: none"> • Problemleri ortak adımlara • Ortak araçlar ve araçlar • Sosyal kontrol • CDF üye rol ve sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> • Bilgi netliği değerlendirme • Paydaş haritası • Soruların es bulgular & sorular • Problemlerin yeri izleme • Etki hesapları ve gözlemler	<ul style="list-style-type: none"> • Öncelikli aksiyonlar • Yal haritası • Pilot uygulama tasavvuru • Etki ölçüm araçları	<ul style="list-style-type: none"> • Uygulama süreci planı • Etki izleme araçları • Ölçümler ve getirme araçları • Değerlendirme model	<ul style="list-style-type: none"> • Bilgi ve deneyim değerlendirme • Sorular ve öneriler
Bu deneyim adımı					
Bu aktiviteyi gerçekleştirebilmek için ne tür bir ihtiyaç duyanız?					
Bu projelerde doğrultusunda birbirimizden ne bekliyoruz?					

ARAŞTIRMA DESTEK TOPLULUĞU

Amaç: Araştırma Destek Topluluğu'nun (ADT) amacı, güçlenebilmeleri için kız çocukların gereksinimlerine, karşılaştıkları engellere ve çözümlere dair bilgi üretmek, bu bilgiler ışığında savunuculuk yapmak ve çocukları güçlendirici araştırma yöntemleri geliştirmektir.

Topluluk katılımcıları

- Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)
- Eğitim Reformu Girişimi (ERG)
- Fikir ve Sanat Atölyesi Derneği (FİSA) Çocuk Hakları Merkezi
- İhtiyaç Haritası
- Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu (KUSIF)
- Nirengi Derneği
- Sığınmacı ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği (SGDD-ASAM)
- Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı (TESEV)

Kolektif etki yolculuğu

Topluluk 2022 yılı boyunca 17 toplantıda bir araya geldi. Uzmanlar toplam 236 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Topluluk, kolektif etki yolculuğunun odağına kız çocukların bütünsel gelişimlerini destekleyici hizmet ve müdahaleleri etkin şekilde kurgulanabilmesi için veri temelli kararlara duyulan ihtiyacı aldı. Topluluk, bunun için kız çocukların yapabilirlik göstergelerini temel aldı ve çocukların çevrelerindeki hizmetlerin erişilebilirliğini ve niteliğini sosyoekonomik durum ile bir arada göstermeye odaklandı. ADT, çocukların katılımıyla bilgi toplanan dijital bir platform oluşturmak üzere harekete geçti.

Topluluğun Oluşturmayı Hedeflediği Model

Araştırma Destek Topluluğu coğrafi, güncel, sürdürülebilir, çok katmanlı, kitle kaynaklı, çocuk katılımını gözetecek dijital harita temelli bir platform oluşturmayı hedefliyor. Öncelikli olarak 2 ilçede pilot uygulaması yapılacak dijital platform kapsamında uzun vadede aşağıda sıralanan bileşenler etrafında çalışmalar yapılması hedefliyor:

• Ekosistem Haritalama

Kız çocukların hayatlarını etkileyen yaşam koşullarıyla ilgili istatistik veriler, kız çocukların bütünsel gelişimini destekleyen kamu (yerel ve merkezi) hizmetleri ve kız çocukların yapabilirliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapan sivil toplum örgütlerinin müdahalelerini bir arada gösterilmesi ve bu yolla kız çocuklara yönelik hizmetlere ilişkin bütünsel bir resim ortaya çıkarılması hedefleniyor. Bu bağlamda yalnızca var olan hizmet eksikliklerini değil aynı zamanda hizmetlere erişemeyen grupların nerede bulunduğu ve hangi hizmetlere ulaşamadığının ortaya koyulması planlanıyor. Ekosistem haritalaması için İhtiyaç Haritası'nın mevcut deneyimlerinden yararlanarak dijital altyapıyı kurgulaması, TESEV'in ise iki pilot ilçeden başlayarak kamu ve sivil toplumdan veri toplama sistemini oluşturması planlandı.

• Çocuk Katılımı

Kitle kaynaklı veri toplama yöntemleri kullanılarak çocukların ve ailelerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi hedefleniyor. FİSA'nın, araştırmacılar için, çocuklarla çalışma ilkelerini içeren bir kılavuz oluşturması planlandı.

• Savunuculuk

Çocukların bütünsel gelişimine dair eksik verilerin tespit edilmesi ve ilgili hizmet dağılımının daha hakkaniyetli ve nitelikli bir hale dönüştürülmesi için savunuculuk faaliyetleri yapılması hedefleniyor. Bu doğrultuda, AÇEV, ERG ve TESEV'in bir arada çalışarak savunuculuk planını oluşturması hedefleniyor.

Çalışma Grupları

Topluluk, planlanan platformu oluşturabilmek için faaliyetlerini üç ayrı çalışma grubunda yürütüyor:

- Ekosistem haritalama çalışma grubu: TESEV, İhtiyaç Haritası
- Çocuk katılımı çalışma grubu: FİSA, Nirengi Derneği, SGDD-ASAM
- Savunuculuk faaliyetleri çalışma grubu: AÇEV, ERG, TESEV

2022 yılında aktarılan bütçe: 463.400 TL

KIZ ÇOCUK ODAKLI TASARIM DESTEK TOPLULUĞU

Amaç: Topluluğun amacı çocuk güvenliği ve çocuk katılımı temelinde mekânların, programların, faaliyetlerin kız çocuklar için kız çocuklarla birlikte nasıl geliştirilebileceği üzerine çalışmaktır.

Topluluk katılımcıları

- Hayata Destek Derneği
- Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı (KORUNCUK)
- Pera Müzesi
- Pozitif Ergen Gelişim Programı (PERGEL)
- Sivil Toplum Geliştirme Derneği (STGM)
- Şehir Dedektifi
- Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği

Kolektif etki yolculuğu

Topluluk 2022 yılı boyunca 18 kez bir araya geldi ve uzmanlar toplam 275 saatini topluluk çalışmalarına ayırdı.

Kız çocukların hayata eşit katılımı için özgün ihtiyaçlarının gözetilmesi gerektiğini odağına alan topluluk, alanda çalışan tüm kurumlar için çocuk güvenliğini ve çocuk katılımını merkeze alarak güçlendirici içerikler oluşturmak üzere çalıştı. Kolektif etki yolculuğunda "kız çocuk odaklı tasarım" kavramının tanımında ve göstergelerinde ortaklaşmaya odaklanan topluluk, bir yandan da çocukların süreçlere etkin katılımını güçlendirecek programlara odaklandı.

Destek topluluğu olma fonksiyonunu yerine getirmek için süreçte çözüm topluluklarının gereksinimlerini de gözetilen topluluk, çocuklarla çalışan tüm kurumların kullanımına açık, dijital bir platformda mekân, bütçe, planlama, programlama ve yönetim başlıklarına ayrılan içerikler hazırlıyor.

Topluluğun Oluşturmayı Hedeflediği Model

Topluluğun kız çocuk odaklı tasarım konusunda kurumların kapasitesini güçlendirmek üzere bir araya getirdiği bileşenler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- **Dijital platform oluşturma**
Topluluk, tüm kız çocukların -en dezavantajlı durumlardaki kız çocukları içerecek şekilde- programlara, mekânlara, faaliyetlere akranlarıyla

eşit şartlarda erişebilmesi ve tamamından eşit fayda sağlayabilmesi için bir dizi yönerge, yöntem ve iyi uygulama örneği ile kurumların öz değerlendirme yapabilmesine olanak verecek ölçekler üzerine çalışıyor. Bu içeriklerin mekânları, programları, yönetişimi, bütçelemeyi, çocuk güvenliğini, kurumsal politikaları ve düzenlemeleri tek bir dijital altyapıda toplamak için çalışmalarını sürdürüyor.

• Performatif araştırma

Kız çocukların mekansal deneyimlerini ve gereksinimlerini ortaya koymak için tasarlanan araştırma dört atölye çalışmasından oluşuyor. 10-12 ve 14-17 yaş gruplarıyla 2023 yılında iki mahallede pilot çalışmaları yürütülecek araştırma, kız çocukların gereksinimleriyle mekansal hareketliliklerini eşgüdümlü olarak ölçmeyi ve bu yolla kız çocukların mekansal algılarını oluşturan güvenlik gereksinimlerini ve onları güçlendirici unsurların ortaya konmasını amaçlıyor.

• Pozitif Ergen Gelişimi (PERGEL) Programı çocuk uygulamaları ve ebeveyn içerikleri

Bilimsel temellere dayalı olarak geliştirilen destekleyici müdahale programı PERGEL, erken ergenlerin öz-değer, öz-saygı, pozitiflik ve iyimserlik, atfetme, örtük kişilik ve zeka inançları gibi bireysel yaşam becerileri ile özerk-ilişkisel benlik, empati ve sosyal yetkinlik, gruplararası tutumlar ve çatışma çözme yaklaşımları gibi bireysel ve ilişkisel yaşam becerilerini desteklemeyi amaçlıyor. PERGEL Programı, topluluk çatısı altında, İstanbul'da beş toplum merkezinde uygulanıyor. Müdahale programına başta kız çocuklar olmak üzere bütün çocukların düzenli katılımı için ebeveyn gereksinimi belirleme çalışması ve ebeveynler için PERGEL programı önümüzde dönemde başlayacak.

Çalışma Grupları

Topluluk bünyesinde planlanan modeli geliştirebilmek için üç ayrı çalışma grubu faaliyet yürütüyor.

- Kız çocuklarla mahalle ölçeğinde performatif güvenli alan araştırması: Şehir Dedektifi
- Kız çocuk odaklı tasarım dijital içerik çalışma grubu: Uçan Süpürge, STGM
- Pozitif Ergen Gelişimi (PERGEL) çocuk ve ebeveyn içerikleri çalışma grubu: PERGEL

2022 yılında aktarılan bütçe: 118.000 TL

TOPLULUK KAPASİTE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Suna'nın Kızları topluluğunun ortak değerler doğrultusunda güçlenmesi için 2022 yılında çocuk güvenliği ve erişilebilirlik konularında kapasite güçlendirme çalışmaları gerçekleştirildi.

- **Çocuk güvenliği eğitimleri ve politikası**

Suna'nın Kızları ekibi ve Koordinasyon Kurulu'nun ortaklaşa düzenlediği çocuk hakları ve çocuk güvenliği politika çalışmaları Kasım 2021'de başladı. Düzenlenen beş atölyede çocuk hakları, çocuk koruma, çocuk güvenliği, çocuk algısı ve çocuk katılımı üzerine teorik ve pratik çalışmalar gerçekleştirildi. Bu çalışmalarda tasarlanan Suna'nın Kızları Çocuk Güvenliği Politika Belgesi ve Davranış Kuralları Haziran 2022'de yayımlandı. Gerek politika belgesi gerekse davranış kuralları, topluluk çalışmalarının tamamı da dahil olmak üzere tüm çalışmalar ve projeler için bağlayıcı bir politika niteliği taşıyor.

- **Erişilebilir Her Şey ile engellilik algısı ve erişilebilirlik atölyesi**

Erişilebilirlik kültürünün Suna'nın Kızları'nın kültüründe yer bulması ve toplulukların tüm ekiplerinin daha kapsayıcı modeller oluşturabilmeleri adına Erişilebilir Her Şey kolaylaştırıcılığında Engellilik Algısı ve Erişilebilirlik Atölyesi gerçekleştirildi. 14 Ekim'de topluluğa dahil kurumların tüm çalışanlarına açık olarak gerçekleştirilen eğitime 11 kurumdan 25 kişi katıldı.

UYGULAMA YATIRIMLARI

Suna'nın Kızları, kolektif etki odağında kurguladığı işbirlikleriyle inovatif fikirlerin geliştirilmesine, pilot uygulamalarının yapılmasına ve adaptasyonuna yatırım yapıyor. Bu strateji dahilinde, altyapı çözüm ve destek topluluklarının oluşturduğu program ve içeriklerin uygulanmasını destekliyor. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile imzalanan protokol kapsamında ilk topluluk merkezinin oluşturulması için çalışmalar başladı. Şanlıurfa Valiliği ile imzalanan protokol kapsamında ise tüm altyapının bir arada deneneceği ilk pilot uygulama sahası olarak Şanlıurfa ilinde beş mahalle belirlendi. Ayrıca Suna'nın Kızları'nın değişim teorisi için kritik öneme sahip ön ergenlik dönemine yönelik Pozitif Ergen Gelişim Programı'nın (PERGEL) mahalle temelli olarak yaygınlaşabilmesi için ilk uygulamalar 2022 yılında EMpower işbirliğiyle gerçekleştirildi.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Aralık 2022'de imzalanan protokol kapsamında İstanbul'da seçilen bir ilçede bakanlık ile Okul Temelli Çözüm Topluluğu işbirliğiyle bir topluluk merkezi oluşturulması ve merkezdeki modelin çeşitli mekanlara uygulanabilir olması için bir pilot çalışma yürütülmesi planlanıyor. Topluluk merkezinin amacı, çocuklara yönelik kamu, yerel yönetim ve sivil toplum hizmetlerinin tespiti, koordinasyonu ve yerinde uygulanması sağlamaktır. Merkezler, yerel kaynakların harekete geçirilmesiyle çocukların mahalle düzeyinden başlayarak bütünsel gelişimini destekleyen katılımcı bir model oluşturmak için çalışacak.

ŞANLIURFA: BEŞ MAHALLE UYGULAMASI

Suna'nın Kızları toplulukları tarafından geliştirilen yapıtaş modellerin, programların ve içeriklerin bir arada uygulanabilmesi için Şanlıurfa'ya bağlı beş mahalle (Onikiler, Selçuklu, Süleymaniye, Türk Meydanı ve Yenice) seçildi. Mahallelerin seçimi öncesinde geniş çaplı bir ihtiyaç ve paydaş analizi gerçekleştirilerek aşağıdaki kriterler temel alındı:

- Okullulaşma oranları
- Kız çocuklar bağlamında temel ihtiyaçlar
- Sosyoekonomik durum
- Mevcut sivil toplum faaliyetleri ve işbirliği olanakları
- Alanda çalışan kamu kuruluşlarının önerileri

İlk aşamada beş mahallede gerçekleştirilecek çalışmaların ana hedefleri, kız çocukların özgün ihtiyaçlarının gözetilmesiyle dezavantajlı durumdaki çocukların her türlü riskten korunması, sosyal-duygusal gelişimlerinin desteklenmesi ve çocukların koruyucu ve önleyici hizmetlere ve eğitim olanaklarına erişimlerinin kolaylaştırılması olarak belirlendi. Bu kapsamda Kasım 2023'te Şanlıurfa kamu yetkilileriyle, öğretmenlerle, sivil toplum kuruluşu temsilcileriyle, kırsal bölgelerde yaşayan kız çocuklar ve çocuk yaşta, erken ve zorla evlendirilmiş kadınlarla görüşmeler yapıldı. 10 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen ortak çalışmalar için Şanlıurfa Valiliği ile aşağıdaki programları içerecek bir işbirliği protokolü imzalandı.

Mahalle temelli programlar

Araştırmalara göre, hane geliri ve anne-baba eğitim düzeyi çocuk yoksulluğu için belirleyici faktörlerken, çevrede bu riskleri bertaraf edebilecek bir ekosistemin var olup olmadığı çocukların hayatları boyunca neler başarabileceklerine dair belirleyici oluyor. Dolayısıyla hanenin sosyo-ekonomik düzeyinin yanı sıra çevrenin çocuğa destek düzeyi de, çocukların hayatta neler yapabileceğini etkiliyor. Bu nedenle Suna'nın Kızları, topluluk temelli bir yaklaşım benimseyerek ve mahallenin temel paydaşlarıyla birlikte çalışarak yaşanan mahallede çocukların gereksinimlerinin gözetilmesini sağlamayı hedefliyor. Bu doğrultuda belirlenen mahallelerde 2023 yılında aşağıda sıralanan yapıtaşı programları uygulamayı planlanıyor:

- **Mahalle temelli ihtiyaç analizi**

Bu bileşen altında, çocukların zihinsel, fiziksel, sosyal, duygusal ve ruhsal gelişim durumları ile sunulan hizmetlere erişim durumlarını mahalle temelli olarak taramak ve ihtiyaçların hangi alanlarda odaklandığını tespit etmek üzere, mahalledeki 0-18 yaş arası çocuklarla ihtiyaç analizi yapılması planlanıyor. İhtiyaç analizi çalışmasının içeriği Koç Üniversitesi Bağımsız Etki Değerlendirme Laboratuvarı tarafından geliştiriliyor.

- **Hizmet envanteri**

Çocuklarda belirlenecek gelişimsel ihtiyaçların karşılanması için kamu kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşlarının sağladığı hizmetlere (sağlık, beslenme, barınma, müdahale programları, vb.) yönelik bir hizmet envanteri çalışması gerçekleştirilmesi planlanıyor. Bu yolla hanelerin, ilk aşamadaki gelişim envanteri sonuçlarına göre ilgili hizmetlere yönlendirilmesi amaçlanıyor.

- **Kız çocuk odaklı tasarım**

Mahalle temelinde belirlenen hizmet ve programların kız çocuklar için erişilebilirliğinin faaliyet bütünü kapsamında desteklenmesi planlanıyor. Valilik tarafından belirlenecek hizmet, program ve mekanların kız çocukların özgün ihtiyaçları gözetilerek tasarlanması için Kız Çocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğu ile tasarım ilkelerine dair ihtiyaç analizi ve bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilecek. Gerekli durumlarda kız çocuk odaklı tasarım ilkelerinin uygulanabilmesi için finansal destek veya danışmanlık desteği sağlanması hedefleniyor.

- **Mahalle temelli çözüm toplulukları**

Mahallelerde gerçekleştirilecek ihtiyaç analizlerinin sonuçları baz alınarak mahalle temelinde çalışan paydaşların bir araya gelmesi, hizmet envanterleri kapsamında karşılanamayan ihtiyaçları önceliklendirmesi ve bu ihtiyaçların giderilmesi için ortak çözümler üretmesi amaçlanıyor. Bu kapsamda paydaşların bir arada çalışması için gerekli toplantı ve atölye çalışmalarının düzenlenmesi, mahalle topluluklarındaki paydaşların ortak gündemde bir araya gelmesinin ve çocuklar, ebeveynler ve öğretmenler ile ortak çözümler etrafında çalışmalarının kolaylaştırılması, topluluklarca belirlenen sorunlar ve çözümler doğrultusunda çocuklara yönelik yapıtaşı programlarının uygulanması ve yine topluluklarca belirlenen özgün çözümler arasından destek kriterlerini karşılayan projelerin hayata geçirilmesi için kaynak aktarılması amaçlanıyor.

Okul temelli programlar

Okul Çözüm Topluluğu'nun oluşturduğu okul temelli programlar, öğretmenlerin çocuklar için koruyucu-önleyici hizmetlere dair bilgi ve donanımının artırılmasını ve sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin güçlenmesini; destekleyici hizmetlere erişimleri yoluyla riskleri tespit edip harekete geçebilmelerini hedefliyor. Bu doğrultuda, belirlenen mahallelerdeki okullarda 2023 yılında aşağıda sıralanan yapıtaşı programların uygulanması planlanıyor.

- **Öğretmenlere yönelik sosyal duygusal öğrenme eğitim programı**

Eğitim programı, öğretmenlerin sosyal-duygusal becerilerini geliştirmesini, söz konusu becerileri öğrencilere aktarmalarını ve çocuk gelişimine dair risk oluşturan durumlarda harekete geçmelerini hedefliyor. Suna'nın Kızları Okul Çözüm Topluluğu ve Şanlıurfa Valiliği işbirliği kapsamında programın 2003 yılında Onikiler, Selçuklu, Süleymaniye, Türk Meydanı ve Yenice mahallelerindeki ilkokulların 3. ve 4. sınıflarında ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerle hayata geçirilmesi planlanıyor.

- **Koruyucu ve önleyici bir yaklaşım için öğretmenleri destekleyici bir yapı kurulması**

Çocukların bütünsel gelişiminin önündeki engellerin tespit edilebilmesini hedefleyen program kapsamında öğretmenlerin koruyucu-önleyici yöntemlere hâkim, öğrencileri takip edecek yetkinliğe sahip olmaları hedefleniyor. Bu kapsamda, Şanlıurfa Valiliği ile işbirliği kapsamında Onikiler, Selçuklu, Süleymaniye, Türk Meydanı ve Yenice mahallelerinde aşağıdaki çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanıyor:

- Çocuk koruma sistemindeki aktörlerle ihtiyaç analizi gerçekleştirilmesi
- Öğretmenlerle ihtiyaç analizi gerçekleştirilmesi
- Öğretmenlere yönelik eğitim programı içeriğinin hazırlanması
- Eğitimin öğretmenlerle uygulanması
- Eğitici eğitim içeriklerinin ve kılavuzlarının hazırlanması
- Ebeveynlere ve çocuklara yönelik farkındalık faaliyetleri (ebeveyn seminerleri, buluşmaları, atölyeleri vb.) ve materyal geliştirilmesi, söz konusu faaliyetlerin ve materyalin ilgili kurumlarda yaygınlaştırılması
- Öğretmenlerin bildirim yükümlülüklerini yerine getirmesi için onlara yol gösterecek ve gerekli durumlarda çocuklara sosyal-duygusal destek sağlayacak Nirengi destek hattının yaygınlaştırılması

TOPLULUK MERKEZLERİNDE KIZ ÇOCUK ODAKLI TASARIM VE PERGEL UYGULAMASI

"Erken Ergenlikte Pozitif Gelişme: Farklı Ortamlardaki Ergen Gelişimini Anlamak ve Destekleme" araştırmasıyla 2012- 2015 yılları arasında TÜBİTAK projesi olarak temelleri atılan Pozitif Ergen Gelişim Programı (PERGEL), Prof. Dr. Çiğdem Kağıtçıbaşı önderliğinde Prof. Dr. Nazlı Baydar, Prof. Dr. Zeynep Cemalcılar ve Koç Üniversitesi psikoloji bölümü öğrencileri tarafından geliştirilen bir programdır.

Bilimsel temellere dayalı olarak geliştirilen destekleyici müdahale programıyla erken ergenlerin öz-değer, öz-saygı, pozitiflik ve iyimserlik, atfetme, örtük kişilik ve zeka inançları gibi bireysel yaşam becerilerini ve özerk-ilişkisel benlik, empati ve sosyal yetkinlik, gruplar arası tutumlar ve çatışma çözme yaklaşımları gibi bireysel ve ilişkisel yaşam becerilerini desteklemeyi amaçlayan program, hedeflediği kazanımlar ve kanıtlanmış etkisiyle, Suna'nın Kızları'nın çocuklara yönelik yapıtaşı programlarından ilkinin oluşturuyor.

Bu kapsamda PERGEL'in mahalle temelli güçlenme çalışmalarıyla entegrasyonunu sağlamak üzere, Mayıs 2022-Nisan 2023 arasında Suna'nın Kızları çatısı altında EMpower desteğiyle ilk uygulamalar başladı. En dezavantajlı koşullarda yaşamını sürdüren kız çocukları da kapsayacak şekilde kız çocukların özgün gereksinimlerini dikkate alan, kız çocukların kendi kararlarının öznesi olabilmesi için desteklendiği ve görüşlerini ifade edebileceği alanların yaratılması için yürütülen proje, Kız Çocuk Odaklı Tasarım Destek Topluluğu'nun da **aktif paydaşı olduğu üç temel bileşenden oluşuyor;**

- Çocuklarla çalışan sivil toplum örgütleri ve topluluk merkezleri için Dijital Kız Çocuk Odaklı Tasarım Rehberi'nin hazırlanması,
- Topluluk merkezlerinde 11-12 yaş kız ve oğlan çocuklara yönelik PERGEL - Pozitif Ergen Gelişimi Programı'nın uygulanması,
  - 2022 yılında PERGEL, Örnektepe ve Cibali Mahalle Evlerinde, Sulukule Gönülleri Derneği'nde ve İNSEV (İnsan Sağlığı ve Eğitim Vakfı) ile birlikte çeşitli noktalarda uygulanmaktadır.
- PERGEL'i takip eden kız çocukların katılımıyla topluluk merkezlerinde kız çocuk danışma ekiplerinin kurulması.

BAĞLANTI KURMA

Suna'nın Kızları, çözüm ve destek toplulukları katılımcılarının en etkin kaynaklarla desteklenmesini sağlamak için sivil toplum ile özel sektör arasında etki temelli bağlantılar geliştirmeyi amaçlıyor. Bu kapsamda 2022 yılında Koç Holding, Aygaz ve İpsos ile topluluk katılımcısı sivil toplum kuruluşları arasında bağlantı kuruldu.

Koç Holding ile Çocuk Katılımı ve Çocuk Güvenliği Atölyesi

Koç Holding'in, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Nesiller Boyu Eşitlik Forumu'ndaki küresel liderliği doğrultusunda 2022 yılında Suna'nın Kızları ve Koç Topluluğu arasında işbirliği olanakları değerlendirildi. Önümüzdeki beş yıl için teknoloji ve inovasyon alanında kadın ve kız çocuklara yönelik fırsat eşitliğinin sağlanması için topluluk şirketlerinin verdiği taahhütler kapsamında, kız çocuklara yönelik çalışmaların yürütülebilmesi için şirket çalışanlarına bir ihtiyaç belirleme anketi uygulandı ve yürütülecek projelerde çocuk odaklı yaklaşım benimsenmesi için Nisan 2022'de çocuk katılımı ve çocuk güvenliği atölyesi gerçekleştirildi.

İcat Çıkaran Yenilikçi Kadınlar

Bil Bakalım: İcat Çıkaran Yenilikçi Kadınlar projesi, teknoloji ve inovasyonda toplumsal cinsiyet eşitliğini çocuklara oyunla aktaran interaktif bir animasyon projesi olarak tasarlandı. Aygaz'ın W-Energy programı kapsamında Rahmi Koç Müzesi Keşif Küresi'ne uygulanan proje, bilmeceler eşliğinde çocuklara gündelik hayatta kullandığımız nesnelere bulan, geliştiren, bilime katkı sağlayan kadınları tanıtıyor. On bilmecenin cevabı aracılığıyla çocuklar tarihin farklı dönemlerine ve dünyanın çeşitli yerlerine yolculuk ederek teknoloji ve inovasyona katkı yapan kadınların hikâyesini öğreniyor.

Suna'nın Kızları ekosistem paydaşlığı ile Şehir Dedektifi tarafından hazırlanan proje, ilkokul öğrencilerine yönelik, yalnızca izlemeye dayalı olmayan, etkileşimle öğrenmeye de olanak tanıyan 20 dakikalık bir bilgi oyunu.

İPSOS ile Dijital Ortamda Kız Çocukları Araştırması

İPSOS Araştırma Şirketi ve Kız Çocuk Çözüm Topluluğu'nun işbirliğinde annelerin gözünden 7-18 yaş arası kız çocukların dijital ortam kullanım alışkanlıkları, kullanılan araçlara, ortamlara ve fayda/zarar tespitlerine dair resim oluşturacak bir araştırma tasarlandı. İnternet üzerinden yürütülen araştırma 7-18 yaş arası kız çocuğu olan annelerden oluşan 400 kişilik örnekleme üç büyük şehirde (Ankara, İstanbul, İzmir) gerçekleştirildi. Araştırma sonuçları dikkate alınarak 2023 yılında dijital ortamda kız çocuklara yönelik bir program stratejisi oluşturulacak.

BİLGİ ÜRETME

Alanın gereksinim duyduğu verileri ortaya koymak için yenilikçi araştırma yöntemleri, araştırmalar ve raporlar oluşturulmasını öncelikli çalışma stratejisi olarak belirleyen Suna'nın Kızları, uygulamaları güçlendirecek etki analizi ve izleme-değerlendirme çalışmaları için 2022 yılında altyapı çalışmalarına yatırım yapmaya başladı.

Türkiye’de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar raporu

Eğitim Reformu Girişimi ile Suna'nın Kızları'nın yol haritasını veri temelli çizmek üzere yürütülen araştırmanın sonuçları, Türkiye’de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar başlığıyla rapor olarak Mayıs 2022 tarihinde yayımlandı. Araştırma sürecinde:

- 127 kuruma ve 243 projeye dair bilgi toplandı.
- 31 uzman ve kurum temsilcisiyle görüşmeler gerçekleştirildi.
- STÖ’lerle üç ayrı danışma ve deneyim paylaşım toplantısı gerçekleştirildi.
- Batı ve Doğu Anadolu’daki öğretmenlerle iki ayrı odak grup yapıldı.
- İstanbul, Urfa, Yozgat, Kütahya, Ankara, Bitlis, Muş ve Konya’da ikamet eden 9-18 yaş arası kız çocuklar ile odak grup toplantıları yapıldı.

Toplanan verilerin “yapabilirlik” ve “ekolojik sistemler” yaklaşımlarına göre analiz edilerek haritalandığı rapor alandaki durumun resmini sunarken yatırım yapılabilecek alanlara dair öneriler de içerdi. Raporun İngilizcesi ise Ağustos 2022 tarihinde yayımlandı.

Kolektif etki makaleleri

Ana stratejisini oluşturan kolektif etki yaklaşımını öncelikli bilgi üretme alanları arasına alan Suna'nın Kızları, Türkiye’deki alanyazına katkı sağlamak üzere 2022 yılında Stanford Social Innovation Review dergisinde İngilizce olarak yayınlanmış kolektif etki konulu iki önemli makaleyi Türkçe olarak yayına hazırladı:

- Kolektif Etki Odağında Hakkaniyeti Merkeze Almak, Kış 2022, Stanford Social Innovation Review, Yazarlar: John Kania, Junious Williams, Paul Schmitz, Sheri Brady, Mark Kramer ve Jennifer Splansky Juster
- Kolektif Etkinin Karşısındaki 10 Tehlike, 6 Aralık 2021, Stanford Social Innovation Review, Yazar: Paul Schmitz

Makalelere Suna'nın Kızları'nın websitesinden erişilebilir.

İzleme-değerlendirme ve etki değerlendirme altyapısı

Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu'yla değişim teorisinin oluşturulmasının ardından Suna'nın Kızları'nın çalışmalarının kısa, orta ve uzun vade etkisinin ortaya konulması ve takip edilmesi için üç ayaklı bir sonuç odaklı izleme-değerlendirme çatısı kuruldu.

- Suna'nın Kızları kapsamında yatırımları yönlendirmek üzere hangi modellerin daha etkili olduğuna dair bilimsel temelli değerlendirme sağlanması ve uzun vadede kız çocuklar üzerinde etkisinin değerlendirilmesi için **Koç Üniversitesi Bağımsız Etki Değerlendirme Laboratuvarı** ile Suna'nın Kızları'nın beş nihai çocuk kazanımının ölçümlenmesine yönelik çalışmalar başladı. İlk olarak, Suna'nın Kızları topluluklarının faaliyetlerinin pilot çalışmalarının gerçekleştirileceği mahallelerde hem durum analizi hem de çalışmaya referans veri (baseline) sağlayacak bir ihtiyaç analizi anketi hazırlandı.
- **Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu (KUSIF)** ile çözüm ve destek topluluklarının sosyal etki yönetimi sisteminin kurulmasına ve Suna'nın Kızları'nın topluluk üyeleri üzerindeki kısa vadeli etkisinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapıldı. KUSIF topluluklara yönelik gerçekleştirdiği atölye çalışmaları ve toplantılarla toplulukların değişim teorilerinin ve göstergelerin oluşturulmasına destek verdi. Ayrıca, Suna'nın Kızları'nın topluluk katılımcıları üzerindeki etkisini değerlendirmek üzere anket ve odak grup çalışmaları gerçekleştirdi.
- Suna'nın Kızları'nın deneyiminin vaka analizi olarak ele alınması ve paydaşların perspektiflerinin ilk etaptan itibaren etnografik olarak kayıt altında tutulması için **InCommon Eğitim Danışmanlık** şirketi ile raporlama süreci başladı.

İLETİŞİM ÇALIŞMALARI

Suna'nın Kızları kız çocuklar, bağışçılar, gönüllüler, sivil toplum örgütleri ile ilgili diğer paydaşların etki temelli iletişim kurabileceği mecralar oluşturmak, dijital ve yüz yüze etkinlikler düzenlemek için çalışıyor. Kız çocukların kendilerini ifade edebilecekleri iletişim kanalları kurgulanmasını önceliklendiriyor.

Çocuk forumları

Nisan 2022'de başlayan Çocuk Forumları, TEGV işbirliği ile Zeyrek Öğrenim Birimi ve Ferit Aysan Eğitim Parkı'ndan altı ayrı grupta çocukla ilkbahar ve yaz aylarında gerçekleşti. Yaşları 9-18 arasında değişen çocuklarla bir araya gelerek bir konu etrafında çocukları dinlemeye, seslerinin geniş kitlelere ulaşmasına aracılık etmeyi amaçlayan forumlar bugüne kadar; "çocukların kararlara katılımı" ve "okulda, sokakta, kentte iyi ve güvende olma" konularında Suna'nın Kızları Topluluk İlişkileri Koordinatörü, deneyimli gazeteci Ahu Özyurt kolaylaştırıcılığında yapıldı.

Topluluk buluşmaları

4 Nisan buluşması

Tüm Çözüm ve Destek Toplulukları'nın dahil olduğu ilk etkinlik 4 Nisan günü 25 kurum ve 45 paydaşın katılımıyla gerçekleşti. Buluşmada bir araya gelen topluluk katılımcıları dahil oldukları topluluklarla küçük grup çalışmaları gerçekleştirdi. Bu çalışmalarda kolektif etki teorisinden beslenerek oluşturulan çözüm ve destek toplulukları deneyim haritası izlenerek 2022-2023 döneminde gerçekleştirecek ana etkinlikler, alandaki ihtiyaçlar ve beklentiler tartışıldı.

14 Eylül buluşması

14 Eylül'de İstanbul'da 32 STK'dan 70 kişinin katılımıyla topluluk buluşması gerçekleştirildi. Buluşmaya Suna'nın Kızları'nın yolculuğu ve kavramlar çalışmasıyla başlandı. Topluluklar beş ay süren ortak çalışma süreçlerinde kurguladıkları modelleri sundular. Ardından yazılı ve sözlü geribildirim paylaşımı gerçekleştirildi.

KIZ ÇOCUK OLDUĞUN İÇİN KENDİNİ ŞANSLI HİSSEDİYOR MUSUN?

KIZ ÇOCUK AKRANLARINA GÖNDERMEK İSTEDİĞİN BİR MESAJ VAR MI?

KIZLAR NELERİ BAŞARABİLİR?

Eğer kızlar çalışırlarsa başaramayacağı hiçbir şey yoktur. Mesela hayatını kurtarmak için meslek sahibi olabilir. Bu yüzden derslerine her zaman çok dikkat etmesi gerekiyor. Ben başarılı olmak için çok çalışıyorum. Oyun oynamak ve arkadaşlarımla zaman geçirmek için Hayata Destek'e geliyorum.

Ayşe - 10 yaşında

Kızlar çoğu şeyi başarabilir, ne isterse yapabilir. Kızlar yemek yapabilir, temizlik yapabilirler, ders anlatabilir. Sadece ev işlerini yapmak zorunda değil.

Cemile - 12 yaşında

KENDİN İÇİN NELER HAYAL EDİYORSUN?

Ben çok zengin olmak istiyorum. Lüks bir arabamın olmasını istiyorum, polis olmak ve Fransa'ya gitmek istiyorum. Çünkü Fransızca'yı seviyorum.

Evin - 12 yaşında

Kendim için gelecekte aileme ve topluma faydalı bir birey. Haksızlıklar karşısında sesini korkmadan duyuran ve bir kere bire olsa bir insanın kalbine dokunan biri olmak istiyorum asıl gayem ise iyi biri olabilmek.

B. - 16 yaşında

KIZ ÇOCUK OLDUĞUN İÇİN ZORLUKLARLA KARŞILAŞTIĞIN OLUYOR MU?

Aslında hayır, çünkü zorluklar onları düşündüğümüz sürece vardır ve ben en iyisini yapacak bir kız olarak, zorlukların bana engel olacağını düşünmüyorum.

E. - 13 yaşında

Tabii her zaman olmasa da ara ara zorlandığım oluyor. Çünkü kız olarak bazen sürekli kendimizi kanıtlamak zorunda kalabiliyoruz. Kızların başarılı, güçlü ve inanılmaz olduğunu anlatmaktan hiçbir zaman yorulmayacağız.

M. - 17 yaşında

Dijital alanda Suna'nın Kızları

- Suna'nın Kızları'nın internet sitesi sunaninkizlari.org'un içeriği Suna Kıraç'ın doğum günü 3 Haziran'da, Türkçe ve İngilizce olarak güncellendi. Web sitesi aktif olduğu 3 Haziran 2022 tarihinden 30.12.2022 tarihine kadar aylık 1870 tekil kullanıcı tarafından ziyaret edildi. Ziyaretler özellikle Haziran ve Ekim aylarında, Dünya Kız Çocukları Günü etkinliklerin düzenlendiği dönemlerde gerçekleştirildi.
- Dijital İletişim Ajansı Sonntag'ın sürece dahil olmasının ardından, yılın ikinci yarısında 20 sosyal medya paylaşımı yapıldı. Twitter hesabı açıldı, Facebook aktifleştirildi. LinkedIn de profesyonel yönetime alındı. Instagram'da 636 takipçi kazanıldı ve takipçi sayısı 2557'ye ulaştı. LinkedIn hesabında 200 yeni takipçi kazanıldı takipçi sayısı 1093'e ulaştı.
- Suna'nın Kızları Youtube kanalına yıl boyunca toplam 26 tane video eklendi. Videolar toplam 121.162 kez görüntülendi. 1.5 Milyonluk bir gösterim, 5.583 saatlik bir izlenim sağlandı.
- Dünya Kız Çocukları Günü'nün de yer aldığı hafta (10-14 Ekim) Suna'nın Kızları'nın sosyal medya hesapları topluluk katılımcıları ve paydaşlarının birlikte çalıştığı kız çocuklara ayrıldı, onların hayallerine, isteklerine, çağrılarına yer verildi.
- Topluluklara ve ilgili kuruluşlara iki ayda bir gönderilmek üzere bir e-bülten şablonu hazırlandı ve ilki Aralık ayında yollandı.

Medyada Suna'nın Kızları

- Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar Raporu'nun lansmanı 2022'de basında geniş yer buldu.
- İpek Kıraç'ın anneler günü vesilesiyle Habertürk'e verdiği mülakat Bloomberg HT'de farklı bölümlerle yayımlandı.
- Suna Kıraç'ın doğum günü vesilesiyle iki ayrı dijital bültende (Kapsül Bülten ve #tarih) Suna'nın Kızları'nın araştırma sonuçları yer aldı.
- Suna'nın Kızları'nın 14 Eylül Buluşması ve ilk yıla dair gelişmeler Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerinde kendine yer buldu.
- Dünya Kız Çocukları Günü için Genel Koordinatör Burcu Gündüz Maşalacı hem yazılı bir mesaj yayınladı hem de Cumhuriyet Gazetesi'nden Figen Atalay'a ve Habertürk'ten Afşin Yurdakul'a mülakat verdi.
- Oksijen Gazetesi'nden Elif Ergu, Suna'nın Kızları'nın çalışmalarını köşesine taşıdı. Aynı bölümde Ahu Özyurt iki kez konuk yazar olarak köşe yazısı kaleme aldı.
- Şanlıurfa Valiliği ile imzaladığımız protokol ana akım yazılı basın ve Şanlıurfa basınında geniş yer buldu.
- Araştırma Koordinatörü Dr. Aysel Madra, DW'den Burcu Karakaş'ın erken yaşta evliliklerin durumuna dair sorularını yanıtladı.

MEDYA YANSIMALARI

Mayıs, 2022

İpek Kırac, annesi Suna Kırac ve Suna'nın kızları'nı anlatıyor.

Haziran, 2022

İpek Kırac'a annesinden kalan miras

Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi **İpek Kırac**, annesinin kızı olduğunu gösterdi. 15 Eylül 2020'de 79 yaşındayken hayatını kaybeden **Suna Kırac**'ın kızı **İpek Kırac**, çıktığı kız çocuklarının eğitim yolculuğuna "**Suna'nın Kızları**" adını verdi. **Suna Kırac**, 1995 yılında Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)'nin temellerini atmıştı. Aradan geçen 27 yılda, TEGV'nin 25 ilde 60

noktada "**edütim birimleri**" açıldı. Vakıf halen çocukların temel eğitimlerine desteklemek üzere matematik ve fen bilimleri, İngilizce dersleri vermenin yanı sıra; spor, sanat ve kültür alanlarında da etkinlikler düzenliyor. "**Suna'nın Kızları**" projesinin altını kazdığımızda işte bu köklü mirasla karşılaşsınız... Suna ve İnan Kırac Vakfı çatısı altında Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ile

vürütülen "**Suna'nın Kızları**" projesi; doğrudan ve dolaylı eğitim alanında çalışan 127 kurumun 243 projesini incelemiştir. Bunlar içinden araştırma kapsamına alınan 28 projeyi inceleyerek "**Türkiye'de Kız Çocuklarının Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar**" başlıklı raporu yayımladı. Kız çocukları için hayatın her alanına yayılan, destekleyici ve güvenli eğitim modelleri oluşturmak üzere 30'dan fazla sivil toplum kuruluşunu bir araya getiren projede, çözüm ve destek toplulukları oluşturuldu.

Bazı çocuklar ellerinde bıçak, silah taşıyorlar

Hekim temelli çalışmaların "**etkinliğini**" tanımlaması açısından raporun son bölümünü önemli buluyoruz ve paylaşacağız: "**Bu araştırmanın da ortaya koymaya çalıştığımız gibi kız çocukların eğitimi; çocuk korumadan sağlık hizmetlerine uzanan çok çeşitli deneyim ve yetkinliklere sahip paydaşların bulunduğu geniş bir evren. Kız çocukların başarıma özgürlüğüne**" sahip olmaları ve onların yapabildiklerini destekleyici ekosistemler oluşturulmasına yönelik bütüncül çözümlere duyulan gereksinimi göstermek için oluşturulan bu çerçeveye, aynı zamanda ortak

hedefler doğrultusunda kolektif etki yaratmak için bir araya gelmenin önemini ortaya koyar."

"Çok kavga oluyor. Bazen de okulda oluyor **Sekizlerden bazı çocuklar oluyor. Ellerinde bıçak, silah falan taşıyorlar**" diyor görüşme yapılan öğrencilerden biri. Kız çocukların öntündeki engeller, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, yoksulluk ve şiddetleri besliyor. Kolektif etki için mücadeleyi ortak bir zemine çekmek gerekiyor.

Suna'nın Kızları "Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi" araştırmasını yayımladı

EĞİTİM, kültür ve sanat alanındaki sosyal yatırımları tanıyan iş insanı Suna Kırac'ın adını taşıyan Suna'nın Kızları, Eğitim Reformu Girişimi ile birlikte "Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar" raporunu yayımladı. Suna Kırac'ın kız iş insanı İpek Kırac'ın liderliğinde, Suna ve İnan Kırac Vakfı çatısı altında çalışmaları yürüten Suna'nın Kızları, raporda özellikle kız çocukları, genelde ise tüm çocukların öntündeki üç büyük engel: toplumsal cinsiyet eşitsizliği, yoksulluk ve yapısal şiddet olarak tanımlıyor. Kız çocukların desteklenemeyen

burs, okulların alanlarında yoğunlaşmasına dikkat çeken rapor, kız çocukların yapabildiklerini artırılmasının en önemli ihtiyaç olduğunu vurguluyor. Suna'nın Kızları Kurucusu İpek Kırac, rapora yazdığı önsözde annesi Suna Kırac'ın "Planlarımızı öntümüzdeki yıl için sise göre değil, ilerideki parlak geleceğe göre yapıyoruz" sözünü parçalar edindiklerini belirterek sunuları ifade etti. "Bu raporda göreceğiniz üzere,

Suna'nın Kızları'nın rotasını belirleyen Türkiye'de şimdiye kadar kız çocukların eğitimi üzerine yapılan birçok değerli çalışmaya incedik. Tüm çocukların hayata eşit katkı için destekleyici bir çevre oluşturmak üzere yola çıkmaya karar verdik. En zor koşullardaki çocukların eğitim ihtiyacını gözeten güvenli ve destekleyici imkânları oluşturabilmek bu sonlarımızın birçoğunu çözümlene katkıda bulunabileceğimize inanıyorum."

Suna'nın Kızları'ndan ortak hareket çağrısı

KIZLARIN YÜZDE 41'İ OKULA HİÇ GİTMİYOR Muş'ta kız çocukların yüzde 59'u, erkeklerin yüzde 65'i okula gidiyor. Şanlıurfa'da kızların yüzde 62'si ve Bitlis'te yüzde 65'i okula gönderiliyor.

KIZ ÇOCUKLARI 18 KAT FAZLA EVLENDİRİLDİ TÜİK verilerine göre; 2020'de 16-17 yaşlarında 726 erkek çocuk ve 13 bin 14 kız çocuğu resmen evlendirildi. 16-17 yaşında evlendirilen kız çocuk sayısı erkekleri 18'e katladı.

KARDEŞLERİNE BAKIYORLAR Kızların okullaşma oranının en düşük olduğu illerden biri olan Muş'ta kızların yüzde 51'i, erkeklerin yüzde 16'sı iş ve katedişine bakma gibi gerçekleyle okula gönderilmedi.

Suna'nın Kızları girişiminin 1 yıldır sürdürdüğü, "Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar" adlı rapor yayımlandı. Yoksulluk ve ırkçılığın toplumsal cinsiyet eşitsizliğini giderek derinleştirdiğine dikkat etime çağrısı yapıldı. Türkiye'deki kız çocukların eğitimi için yapılan çalışmalara arka plan oluşturulması amacıyla, Suna Kırac'ın adına kız İpek Kırac'ın girişimleriyle, Suna ve İnan Kırac Vakfı çatısı altında geçen yıl Suna'nın Kızları adlı bir girişim kurulmuştu. Suna'nın Kızları ve Eğitim Re-

çok ilde çalışmalar yaptı. Aileler, öğrenciler ve öğretmenlerle görüşüldü. Eğitim alanında çalışan 127 STK'nın 243 projesi ile MEB ve Aile Bakanlığı'nın 28 projesi incelendi. **EVLİLİK VE YOKSULLUK** Kız çocukların eğitime erişim ve okulu yarım bırakmasının en temel sebepleri. "Gittikçe artan okul masrafları, kültürel, sosyal etkenler, çocuk yaşta zorla evlilik, çocuk işçiliği" olarak saptandı. Çocukların eğitiminin öntündeki üç büyük engel ise, "Cinsiyet eşitsizliği, yoksulluk, yapısal şiddet" olarak belirlendi.

Suna'nın Kızları kurucusu İpek Kırac

TEK TEK yapamayız

"**ÇOCUKLARIN** hayata eşit katılımı için yola çıktık. Türkiye'de kız çocukların eğitimi üzerine yapılan çalışmaların inceledik. Okula erişimi desteklemek çabaları son derece değerli ancak tek başına yeterli değil. En önemli ihtiyaç, kız çocukların baskı altında kalmadan, güvenli ve mutlu bir çevrede yaşayabilmelerine ortam yaratmak. Bunu da, sivil toplum kuruluşları olarak tek tek yapamayız. Kız çocukların yapabildiklerinin artırılması, tüm çocukların özgürleştirilecek."

İpek Kırac "Suna'nın Kızları" için harekete geçti

Eşitsizlikler, yoksulluk ve şiddet en çok çocukları etkiliyor

2021 yılının Eylül ayında Suna - İnan Kırac çiftinin kızları İpek Kırac'ın kız çocuklarının eğitimi için yaptığı çalışmaları anlatan "**TEK TEK yapamayız**" adlı raporu yayımladı. İpek Kırac, rapora yazdığı önsözde annesi Suna Kırac'ın "Planlarımızı öntümüzdeki yıl için sise göre değil, ilerideki parlak geleceğe göre yapıyoruz" sözünü parçalar edindiklerini belirterek sunuları ifade etti. "Bu raporda göreceğiniz üzere,

Suna'nın Kızları'nın rotasını belirleyen Türkiye'de şimdiye kadar kız çocukların eğitimi üzerine yapılan birçok değerli çalışmaya incedik. Tüm çocukların hayata eşit katkı için destekleyici bir çevre oluşturmak üzere yola çıkmaya karar verdik. En zor koşullardaki çocukların eğitim ihtiyacını gözeten güvenli ve destekleyici imkânları oluşturabilmek bu sonlarımızın birçoğunu çözümlene katkıda bulunabileceğimize inanıyorum."

"Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar" raporu, kız çocuklarının genelde okula gitmemesinin önemli sebeplerinden biri olarak yoksulluk ve yapısal şiddet olduğunu belirtiyor. Kız çocukların desteklenemeyen yoksulluk ve yapısal şiddetle karşılaşmalarını önlemek için eğitim alanında kalıplaşmış uygulamaları değiştirmek gerekiyor. Kız çocukların baskı altında kalmadan, güvenli ve mutlu bir çevrede yaşayabilmelerine ortam yaratmak için yola çıktık. Türkiye'de kız çocukların eğitimi üzerine yapılan çalışmaların inceledik. Okula erişimi desteklemek çabaları son derece değerli ancak tek başına yeterli değil. En önemli ihtiyaç, kız çocukların baskı altında kalmadan, güvenli ve mutlu bir çevrede yaşayabilmelerine ortam yaratmak. Bunu da, sivil toplum kuruluşları olarak tek tek yapamayız. Kız çocukların yapabildiklerinin artırılması, tüm çocukların özgürleştirilecek."

Cumhuriyet EĞİTİM

Türkiye'de Kız Çocukların Eğitimi: Engeller, Müdahaleler ve Olanaklar' araştırması yayımlandı

Eğitime erişim yetmez

Türkiye'de kız çocukların eğitime erişim yetmez. Bu durumun önüne geçmek için 'Eğitime Erişim Yetmez' araştırması yapıldı. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu.

Kolektif etki

Suna'nın Kızları'nın amacı, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koymak ve bu sorunların giderilmesine katkı sağlamak. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu.

'Bulaşık yıkıyorum, yemek yapıyorum'

Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu.

bianet

Suna'nın Kızları, eğitim yolculuğunun birinci yılını tamamladı

Suna'nın Kızları, çocukların bütüncül gelişimlerini odağı alan, bunu yaparken kız çocukların özgün ihtiyaçlarını gözeten bir ekosistem oluşturmayı hedefliyor.

İstanbul - BIA Haber Merkezi
16 Eylül 2022, Cuma 17:19

KIZ ÇOCUKLARI İÇİN YENİ MODELLER

Suna Kırac

'Suna'nın Kızları' birinci yılı bitirdi

Koç Holding Yönetim Kurulu üyesi İpek Kırac'ın, annesi Suna Kırac'ın ideallerini geleceğe taşımak için başlattığı "Suna'nın Kızları"nın eğitim yolculuğu birinci yılını tamamladı.

İpek Kırac, Suna'nın Kızları'nın eğitime erişemeyen, eğitimi tamamlamayan, nitelikli eğitim alamayan ve ge-

lecek hayallerini gerçekleştiremeyen kız çocuklarına ulaşmak için yola çıktığını belirterek "Annem, bir eğitim gönüllüsü olarak yaşamını eğitime ve eğitime fırsat eşitliğine adanmıştı. Suna'nın Kızları, annemin eğitim alanındaki çabalarını, değerlerini, hedeflerini ve vizyonunu yaşatacak" dedi.

Proje, kız çocukların eğitime erişmeleri ve bu süreçten çok kazanımla tamamlanmalarını sağlayacak ekosistemi yaratmak amacıyla taşıyor. Farklı alanlardan 32 sivil toplum kuruluşunun oluşturduğu beş çözüm ve destek topluluğu, dört ay süren çalışmalarının sonucunu, bu sürede ürettikleri modelleri paylaşmak için bir araya geldi. Çözüm ve destek topluluklarının oluşturulmaya başlayacak.

Kolektif alan hedefi

Toplantının ardından açıklama yapan İpek Kırac, Suna'nın Kızları'nın, çocukların bütüncül gelişimlerini odağı alan, bunu yaparken kız çocukların özgün ihtiyaçlarını gözeten bir ekosistem oluşturmayı hedeflediğini hatırlatarak şöyle dedi: "Bunu tek başına başarmanın ne denli zor olduğunu farkındayız. Bu nedenle sivil toplum ve kamu kuruluşlarının çocuklarla birlikte sorunları tespit edip, ortak amaçlar etrafında kolektif etki üretebilecekleri bir alan oluşturmayı hedefledik. Yolculuğumuzu sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte sürdürüyoruz."

● Eğitim Servisi

Kız çocukları için daha iyi bir gelecek

Türkiye'nin önümüzdeki eğitim dönümlerinde önemli yeri olan "Suna'nın Kızları" eğitim yolculuğu, birinci yılında günde bir kez başladı. Önümüzdeki eğitim dönümlerinde, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koymak ve bu sorunların giderilmesine katkı sağlamak amacıyla, "Suna'nın Kızları" araştırması yapıldı. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu.

Eğitime erişim yetmezliği

Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu.

Eğitime erişim yetmezliği

Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu. Araştırma, kız çocukların eğitime erişim yetmezliğiyle ilgili sorunları ortaya koydu.

T24

Son Dakika

Yaşam

'Suna'nın Kızları' 1 yaşında!

İpek Kırac: Suna Kırac bir eğitim sevdalıydı. Suna'nın Kızları ile, annemin eğitim, özellikle de kız çocukların eğitimi alanındaki ideallerini geleceğe taşımak için çalışacağı

İYİ BİR GELECEK İÇİN ORTAK AKIL VE DAYANIŞMA

Gerçek başarı onların sesini yükseltmek

Suna'nın Kızları, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını destekleye bir ekosistem oluşturmak üzere çalışmalarını sürdürüyor

Suna'nın Kızları Genel Koordinatörü Burcu Günözler Masalacı

Türkiye'de kız çocuklarının eğitimi alanında erkekler varlığı, yapsal siddetten yoksunluğu kadın öncelikli sorunları kara sarıya okulların beliren Suna'nın Kızları Genel Koordinatörü Burcu Günözler Masalacı, "Bünyesinde çabukluklara ve adaletsizliklere karşılık, kız çocuklara başarı eğitimi ortamını sürdürülebilir ve kendi seslerinin duyulmasını sağlamak için çalışıyoruz" dedi.

Tutarlı aktivasyon
Eğitim gönüllüsü ve insan Suna Kızırcıoğlu, kız çocukların eğitimine katkı sağlamak için 2015 yılında Suna'nın Kızları adıyla bir sivil toplum kuruluşu kurdu. Suna'nın Kızları, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor. Burcu Günözler Masalacı, "Bizim için en önemli olan, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor. Burcu Günözler Masalacı, "Bizim için en önemli olan, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor."

Eğitim vazgeçilmez
Masalacı, toplumsal cinsiyet eşitliği, yoksulluk ve yapsal sorunların kız çocukların gelişim ihtiyaçlarının önünde en önemli engeller olduğunu belirterek, "Kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor. Burcu Günözler Masalacı, "Bizim için en önemli olan, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor."

32 yıl süren kararlar
Masalacı, "Kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor. Burcu Günözler Masalacı, "Bizim için en önemli olan, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor."

DÜNYA KIZ ÇOCUKLARI GÜNÜ

GÜNDEM
7-13 EKİM 2022

Kız çocuklarının odakta olduğu modeli destekliyoruz

11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü'nün 10. yılında görüyoruz ki kız çocukları için kısıtlamalar hala gündemde. Çözüm onların olacağı mahalle, okul toplulukları oluşturmak

AHU ÖZYURT KONUK YAZAR
Suna'nın Kızları Topuluk İhtifakları Koordinatörü
Okulların dışında, FETİA'nın Bakırköy Ferit Aysan Eğitim Parkı'na gelen çocukları bir dizi röportaj yaptık. İçlerinden biri çarpıcı dercede aklımızda kaldı. 8-10 yaş grubunda üç kız çocuğu Öykü, kardeşi Bahar ve arkadaşları Elif yaz aylarında da kitap okuduklarını, ödev yaptıklarını, sadece öğleden sonra birkaç saat parkta oynama aktivitelerini anlatıyorlardı. Aynı gruptan Burak Ali ise "Ailen benim çok iyi olduğumu söylüyor. Ödev yapma ihtiyacı duymuyorum. Onun yerine internette oynuyorum" demişti. Kızlar tatilde bile geride kalmamak için ders çalışmaya zorlanılıyordu. Dünya Kız Çocukları Günü'nün gündeminde.

30 yılda önemli mesafe alındı ama
Türkiye, kız çocukların eğitime ulaşabilmesi ve eğitime kalabilmesi için ders çalışmaya zorlanılıyordu. Dünya Kız Çocukları Günü'nde işte onların gözünden durumu anlatabık istiyau duyuyoruz. 2012

“Kız çocukları en çok, ihtiyaçlarını ifade etmeyi ve duyulmayı istiyor. Kendilerini gerçekleştirmek istiyorlar, daha fazlasını isteyebilirler.”

Artık kızlar konuşacak

Eğitim gönüllüsü ve iş insanı Suna Kıracıç anısına kızı İpek Kıracıç tarafından kurulan "Suna'nın Kızları", tüm kız çocuklarının öğrenmeye kesintisiz devam edip kendi kararlarını verebilecekleri bir ekosistem oluşmasına katkı sağlamak için yola çıktı.

Kız çocuklarının sorunlarına ve çözümlere odaklanan bir oluşum

Kızların önünde HEP ENGEL VAR

"Suna'nın Kızları", gelişimlerine yardımcı olacak hizmetlerden yoksun bütüncül kız çocukları için destekleyici bir ekosistem oluşturulmasını hedefliyor. Bu amaçla 32 yıldır topluluğu öncülü ve misyonları ısrarla sürdürülen atıyap çalışmalarını sürdürüyor ve sru uygulamaya geldi. Pilot uygulamalar 2023 yılında Urfa'na Eyyübiye ilçesindeki üç mahallede başlatılacak.

Eğitim gönüllüsü ve iş insanı Suna Kıracıç anısına kurulan "Suna'nın Kızları", kız çocuklarının gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor. Burcu Günözler Masalacı, "Bizim için en önemli olan, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor."

TEK PLAN BÖLÜNMEYEN ENERJİ
Kız çocuklarının en çok neyi istediğini soruyoruz. "Kız çocukları en çok, ihtiyaçlarını ifade etmeyi ve duyulmayı istiyor. Kendilerini gerçekleştirmek istiyorlar, daha fazlasını isteyebilirler." dedi. Çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor. Burcu Günözler Masalacı, "Bizim için en önemli olan, kız çocukların gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalarını sürdürüyor."

EK:

PROGRAM STRATEJİLERİNE DAİR YOL HARİTASI

Hedef Kitle	Değişimler	Faaliyetler	Çözüm Topluluğu	2022	2023-2024	>2024
Kız Çocuklar	1. Kız çocukların öz yeterliliğe ve öz farkındalığa sahip olmaları, haklarını bilmeleri, gerektiğinde bu hakları koruyacak mekanizmalara rahatlıkla erişebilmeleri ve kendileriyle ilgili kararlara katılmaları.	1.1. İlgili aktörlerin (sivil toplum örgütleri, çocuklar, ebeveynler, yerel yönetimler vb.) bir araya gelerek, kız çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını bütünsel şekilde karşılayan bir (mobil veya sabit) topluluk merkezi (community hub) modeli oluşturması ve modelin ölçeklendirilmesi	Mahalle Odaklı Çözüm Topluluğu			
		1.2. Kız çocukların bir topluluk olabildikleri; haklarına ve faydalanabilecekleri olanaklara dair bilgiye erişebildikleri; kendilerini ifade edebildikleri; ilgili aktörler (ebeveynler, öğretmenler, akranlar, STK'lar vb.) tarafından desteklendikleri ve etki temelli ilişkiler kurabildikleri dijital ve fiziksel mecralar oluşturulması	Kız Çocuk Çözüm Topluluğu			
		1.3. Kız ve oğlan çocukların birey olarak güçlenmesi için Pozitif Ergen Gelişimi Programı'nın ölçeklenmesi	Kız Çocuk Odaklı Tasarım Topluluğu			
		1.4. Kız çocukların eğitim ve iş hayatlarına dair kararlarda güçlenmelerini sağlayacak bir mentorluk programının kuluçkalanması ve ölçeklenmesi				
		1.5. Açıköğretimde okuyan veya okulu bırakmış kız çocukların ilgileri doğrultusunda öğrenmeye devam etmelerine; ekonomik ve sosyal konularda bilgi sahibi olarak karar almalarına; hak ve hizmetlerden faydalanmalarına destek olacak bir programın kuluçkalanması ve ölçeklenmesi				
		1.6. Çocukların temel yapabilirliklerini desteklemek için başarı temelli olmayan bir nakit transfer programının kuluçkalanması ve				

Hedef Kitle	Değişimler	Faaliyetler	Çözüm Topluluğu	2022	2023-2024	>2024
Haneler ve ebeveynler	2. Hanelerin kız çocuklar için güvenli ve destekleyici olması; ebeveynlerin çocukların gelişimsel ihtiyaçlarının farkında olmaları ve bu ihtiyaçları karşılayabilmeleri.	<p>2.1. Kız çocukları için risk faktörlerinin ve çocuk koruma sisteminin haritalanması</p> <p>2.2. 0-3 yaş için ev temelli erken çocukluk programlarının kuluçkalanması ve ölçeklenmesi</p> <p>2.3. İhmalin ve istismarın önlenmesine yönelik ebeveyn eğitimlerinin kuluçkalanması ve ölçeklenmesi</p> <p>2.4.Çocukların ergenlik dönemlerindeki gelişimsel özelliklerine ve ihtiyaçlarına odaklanan bir ebeveyn programının kuluçkalanması ve ölçeklenmesi</p>	Araştırma Topluluğu		 	
Okullar, idareciler ve öğretmenler	3. Eğitimin nitelikli, ücretsiz ve güvenilir olması; tüm bileşenleriyle kız çocukların gelişimsel gereksinimlerine yanıt vermesi.	<p>3.1. Nitelikli ve erişilebilir erken çocukluk eğitim hizmetlerinin oluşturulmasının desteklenmesi</p> <p>3.2. İlköğretimde nitelikli okul ortamlarının oluşturulmasının desteklenmesi</p> <p>3.3. Okullarda çocuğu merkeze alan, nitelikli bir öğretim programı oluşturulmasının desteklenmesi</p> <p>3.4. Güvenli ve destekleyici yurt modellerinin kuluçkalanması ve ölçeklenmesi</p> <p>3.5. Öğretmenler ve ilgili paydaşlarla kız çocukların potansiyelini gerçekleştirmesini destekleyecek ve önündeki engelleri kaldıracak bir programın kuluçkalanması ve ölçeklenmesi</p> <p>3.6. Ergenlik dönemlerinde çocukların cinsel sağlığı, üreme sağlığı ve gelişimsel ihtiyaçlarına yönelik okul programlarının desteklenmesi</p>	Okul Odaklı Çözüm Topluluğu		 	

Hedef Kitle	Değişimler	Faaliyetler	Çözüm Topluluğu	2022	2023-2024	>2024
Mahalleler	4. Sosyal ortamların güvenli ve geliştirici olması; güvenli akran ilişkilerini desteklemesi, eğitim, kültür, sanat ve spor alanlarında olanaklar barındırması.	4.1. Oluşturulacak topluluk merkezi modeli içinde, kız çocukların gelişimlerini destekleyecek; akranlarla ve yetişkinlerle iletişimlerini güçlendirecek, yenilikçi eğitim, kültür, sanat ve spor programlarının kuluçkalanması ve ölçeklenmesi 4.2. Dijital ve fiziksel akran zorbalığına karşı programların kuluçkalanması ve ölçeklenmesi				
Sivil toplum	5. Sivil toplumun kolektif etki odağında çalışması.	5.1. Sivil toplum örgütlerinin ortak amaçlar belirlemesini, belirlenen amaçlar doğrultusunda ortaklıklar kurmasını, farklı faaliyetler arasında ağ kurmalarını, bir arada çalışmalarını ve oluşan etkinin izlenmesini sağlayacak yaşayan mekanizmaların oluşturulması 5.2. Kolektif etkinin izlenmesi için sürekli güncellenen çevrimiçi bir ekosistem haritasının	Tüm Topluluklar Araştırma Topluluğu	 		
Kamu	6. Kamunun bütünsel bir çocuk politikasına sahip olması, merkezi ve yerel hizmetlerin bütünsel şekilde, risk altındaki çocukları önceleyerek sağlanması	6.1. Kız çocukları destekleyici özel sektör ve kamu politikaları için bilgi notları ve politika notları oluşturulması ve yaygınlaştırılması 6.2. Kamu kurumları ve yerel yönetimlerle işbirlikleri geliştirilmesi 6.3. Zamanla ortaya çıkacak iyi örneklerin kamu hizmetine dönüşmesi için kanıt temelli	Tüm Topluluklar Tüm Topluluklar	 		

Hedef Kitle	Değişimler	Faaliyetler	Çözüm Topluluğu	2022	2023-2024	>2024
Kamuoyu	7. Kamuoyunun toplumsal cinsiyet eşitliğini ve çocuk odaklı tutumları ve davranışları desteklemesi	7.1. Çocuk güvenliği ve çocuk katılımına dair rehber içerik ve programlar oluşturulması ve yaygınlaştırılması	Kız Çocuk Odaklı Tasarım Topluluğu			
		7.2. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve çocuk güvenliğinin anaakımlaşırılmasına yönelik örnek araştırma ve uygulama yöntemleri oluşturulması ve yaygınlaştırılması	Araştırma ve Kız Çocuk Odaklı Tasarım Toplulukları			
		7.3. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve çocuk gelişimi temelinde kız çocukların desteklenmesi için kampanyalar düzenlenmesi				
		7.4. Kız çocukların yapabilirliklerinin nasıl desteklenebileceğine dair kamuoyunda farkındalık oluşturacak reklam, program, dizi entegrasyonu, sergi, podcast gibi çalışmaların planlanması, desteklenmesi ve yaygınlaştırılması				
		7.5. Kız çocukların çeşitli deneyim ve hikâyelerinin kamuoyuna aktarılması		